

*Олена Сокурєнко,
Ліа Олійник*

ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ: УПРОВАДЖУЄМО НОВІ СТАНДАРТИ

*Миколаїв
2022*

**Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти**

**Кафедра теорії й методики
дошкільної та початкової освіти**

***Олена Сокурєнко,
Лія Олійник***

**ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА
ОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ:
УПРОВАДЖУЄМО НОВІ СТАНДАРТИ**

**Миколаїв
2022**

- Автори:** *Сокурєнко О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Олійник Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*
- Рецензент:** *Стойкова В. В., кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*

Рекомендовано вченою радою Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, протокол від 27 квітня 2022 року № 2.

Сокурєнко О. О. Дошкільна та початкова освіта Миколаївщини: упроваджуємо нові стандарти / О. О. Сокурєнко, Л. М. Олійник. – Миколаїв : ОППО, 2022. – 80 с.

ВСТУП

Реалізація Концепції «Нова українська школа» передбачає модернізацію змісту освіти України, потребує визначення чітких методологічних засад, що враховують сучасні світові й європейські тенденції розвитку дошкільної та початкової освіти і, водночас, ґрунтуються на кращих національних надбаннях, особливостях вітчизняної культури. Модернізація змісту дошкільної та початкової освіти спрямовується на формування креативної й ініціативної особистості, здатної до ефективної діяльності в суспільстві. Це зумовлює вироблення і реалізацію принципово нових підходів до формування змісту освіти та його подальшої апробації.

Вимоги до змісту й організації освітнього процесу в початковій школі вимагають нових, більш ефективних інноваційних педагогічних підходів до формування особистості. Адже завданням Нової української школи є розвиток свідомої, всебічно розвинутої, творчої особистості, яка здатна до самовираження в різних видах діяльності. Відповіддю на окреслений виклик стала розробка нових освітніх стандартів дошкільної та початкової освіти.

Упровадження Державного стандарту початкової освіти та Базового компонента дошкільної освіти зумовили орієнтацію діяльності кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти на інноваційний шлях розвитку дошкільної та початкової освіти, зміну підходів до побудови змісту і добору форм післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи Миколаївської області.

Мета діяльності кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти – підготовка педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи до реалізації ідей і положень концепції «Нова українська школа».

Завдання:

- підготовка вчителів початкових класів до роботи за новим Державним стандартом початкової загальної освіти;
- орієнтація на інноваційний шлях розвитку дошкільної та початкової освіти;
- підготовка педагогічних працівників закладів дошкільної освіти до роботи за оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти;

- упровадження сучасних наукових досягнень у практику роботи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи засобами проведення дослідно-експериментальної діяльності.

Основні напрями діяльності кафедри

1. Організація освітньої діяльності з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. Створення освітнього середовища для здійснення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи.

2. Проведення наукових досліджень, розробка й упровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи закладів дошкільної освіти та початкової школи, організація інноваційної освітньої діяльності (участь у дослідно-експериментальній діяльності всеукраїнського та регіонального рівнів, організація і супровід інноваційних освітніх проєктів та програм).

3. Науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й загальноосвітній школі I ступеня та мережевої взаємодії дошкільної і початкової освіти регіону.

4. Координація діяльності та надання науково-методичних консультацій районним (міським) методичним службам регіону.

5. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних співробітників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

НАПРЯМ 1. Організація освітньої діяльності з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. Створення освітнього середовища для здійснення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи.

- Підготовка педагогічних працівників ЗДО до впровадження Базового компонента дошкільної освіти.
- Підготовка педагогічних працівників початкової школи до впровадження Державного стандарту початкової освіти. Нова українська школа: відповідаємо на виклики.
- Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань.
- Освітнє середовище Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й початкової школи Миколаївщини.

НАПРЯМ 2. Проведення наукових досліджень, розробка і впровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи закладів дошкільної освіти та початкової школи, організація інноваційної освітньої діяльності (участь у дослідно-експериментальній діяльності всеукраїнського й регіонального рівнів, організація та супровід інноваційних освітніх проєктів і програм).

- Кафедральна науково-дослідна робота «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку».
- Всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» на базі ЗЗСО Миколаївщини.

- Організаційно-методичний супровід всеукраїнського експерименту «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».
- Експериментальне дослідження регіонального рівня «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи» на базі МОППО та закладів загальної середньої освіти області».
- Науково-методичний супровід упровадження освітньої технології та авторської навчальної програми «Росток».
- Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.
- Міжнародний проєкт «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International», Нідерланди).
- Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти.
- Реалізація програми «Український віночок. Регіон» у межах інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства».
- Реалізація всеукраїнського проєкту «Вчимося жити разом».
- Започаткування обласного проєкту «Театральна педагогіка».

НАПРЯМ 3. Науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й загальноосвітній школі I ступеня і мережевої взаємодії дошкільної та початкової освіти регіону.

- Система методичної роботи з педагогічними кадрами закладів дошкільної освіти Миколаївської області.
- Обласна творча група з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.
- Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства».
- Науково-методичний супровід упровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес початкової школи.

НАПРЯМ 4. Координація діяльності та надання науково-методичних консультацій районним (міським) методичним службам регіону.

- Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти.
- Надання науково-методичних консультацій із питань початкової освіти.

НАПРЯМ 5. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних співробітників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

- Підготовка тренерів Миколаївської області щодо впровадження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти).
- Міжнародний проєкт «Навчаємось разом». Фінська підтримка реформи української школи. Компонент «Педагогіка початкової школи: фінський досвід» (Україна, Фінляндія і ЄС).
- Міжнародний проєкт «Зміни педагогічних факультетів у ХХІ столітті» (Україна, Чехія).
- Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Модель реалізації розвивального інформаційно-освітнього середовища закладів початкової освіти» на базі ЗЗСО на 2021–2026 роки».
- Склад кафедри.

НАПРЯМ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ. СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.

Підготовка педагогічних працівників ЗДО до впровадження Базового компонента дошкільної освіти

Актуальність підготовки педагогічних працівників визначається переходом закладів дошкільної освіти до здійснення дошкільної освіти за оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти – це державний стандарт, що визначає вимоги до обов’язкових компетентностей та результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), а також умови, за яких вони можуть бути досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти.

Дошкільна освіта є невід’ємним складником та першим рівнем у системі освіти (нульовий рівень Національної рамки кваліфікацій), стартовою платформою особистісного розвитку дитини.

Мета: збереження самоцінності дошкільного дитинства, визначення особливостей та вимог до рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини дошкільного віку, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою, забезпечення рівного доступу до дошкільної освіти всіх дітей раннього та дошкільного віку, зокрема дітей з особливими освітніми потребами, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; утвердження людської гідності та гуманних взаємин між дітьми й батьками-вихователями в дитячих будинках сімейного типу; соціальну підтримку сім’ї та родинних стосунків із урахуванням задач, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей дитини в найбільш оптимальній для кожної дитини формі.

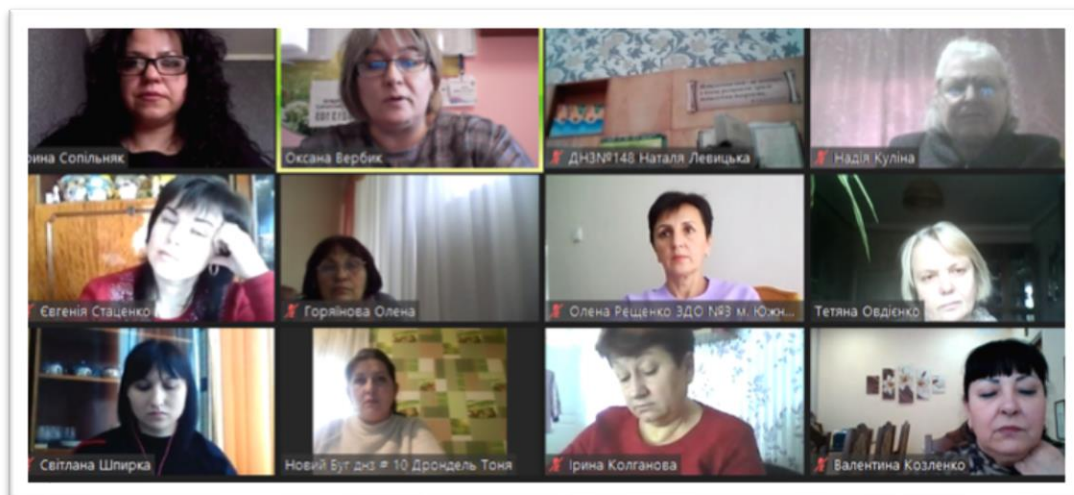
Цінності дошкільної освіти:

- визнання самоцінності дошкільного дитинства, його потенціалу та особливої ролі в розвитку особистості;
- щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства як передумова її повноцінного розвитку та подальшої самореалізації в житті;
- повага до дитини, особливостей її розвитку та індивідуального досвіду;
- зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини;
- цінувати життя і благополуччя як уміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі в природному, предметному й соціальному оточенні;
- розвиток творчих задатків, здібностей, талантів дітей;
- збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання для збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.

Базові принципи реалізації БКДО складають загальні демократичні принципи суспільного життя:

- демократичність (формування засад демократичного суспільства, де кожен/кожна можуть бути почутими, мають право на самовираження та активну участь);
- рівний доступ до якісної дошкільної освіти кожній дитини, освіти без дискримінації за будь-якими ознаками;
- забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору (основи соціальної, екологічної та економічної свідомості, відповідальності за власні дії та їх наслідки для довкілля);
- міжвідомча взаємодія (співпраця закладів освіти з психологічною, соціальною та медичною службами);
- державно-громадське та державно-приватне партнерство в організації та управлінні дошкільною освітою;
- соціально-педагогічне партнерство громади та всіх учасників освітнього процесу (засновників закладів освіти, батьків або осіб, які їх замінюють, керівників та працівників закладів дошкільної освіти, фахівців, які надають освітні послуги дітям дошкільного віку, інших фахівців).

Із 2022 року кафедрою започатковане навчання директорів, вихователів-методистів (за посадою), педагогів, відповідальних за впровадження БКДО у ЗДО «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти» за програмою у 45 годин (30 годин – аудиторних, 15 – самостійних) (1,5 кредита ECTS з урахуванням самостійної роботи): усього 17 груп із метою професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти, які працюють з усіма віковими категоріями, через удосконалення раніше набутих і набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

Під час навчання на курсах підвищення кваліфікації слухачі діляться досвідом із педагогічних впливів, які забезпечують цілісність особистості, що проявляється в розвинених емоціях, зростаючій свідомості, керованій поведінці, розглядають взаємозв'язок між цінностями дошкільної освіти, напрямками освіти (змістом), процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності, що забезпечує освітній результат – компетентність дитини старшого дошкільного віку.

Форми здійснення наступності

Робота з дітьми

- виставки малюнків і виробів;
- участь у спільній освітній діяльності, ігрових програмах;
- підготовчі заняття для майбутніх першокласників

Ключові для дошкільної освіти компетентності дитини (рухова і здоров'яз-бережувальна, особистісна, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична й дослідницька, природничо-екологічна та навички, орієнтовані на сталий розвиток, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча (художньо-продуктивна, музична, театралізована тощо) мають продовження в освітньому процесі початкової школи та впродовж життя.

Зміст та організація освітнього процесу у сфері післядипломної освіти педагогів закладів дошкільної освіти визначаються принципами науковості, систематичності, активності, природовідповідності, що вимагають від педагога такої організації освітнього процесу, за якої максимально активізується діяльність дитини в пізнанні навколишнього світу, реалізації її творчих задумів та мрій.

Компетентність як результат дошкільної освіти й особистісне надбання відображає систему взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини:

- емоційно-ціннісного ставлення;
- сформованості знань;
- здатності та навичок до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності.

Компетентності, що сформовані в дитини в різних видах діяльності за освітніми напрямами: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природному довіллі», «Гра дитини», «Дитина в соціумі»,

«Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва», створюють базу для збагачення та поглиблення змісту освіти на наступних рівнях освіти в початковій та середній школі. Усі напрями дошкільної освіти продовжено в початковій школі через освітні галузі: мовно-літературну; математичну; природничу; технологічну; інформаційну; соціальну і здоров'язбережувальну; громадянську та історичну; мистецьку; фізкультурну.

Підготовка педагогічних працівників початкової школи до впровадження Державного стандарту початкової освіти. Нова українська школа: відповідаємо на виклики

Актуальність підготовки педагогічних працівників визначається переходом закладів загальної середньої освіти до другого циклу початкової освіти, що передбачає зміни в організації освітнього процесу, зумовлені віковими особливостями розвитку учнів. Відтак, зважаючи на запити педагогів, зокрема вчителів – учасників усеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти», роботодавців, а також із метою підвищення якості освіти проведено тренінги за такими напрямами: здійснення формульовального оцінювання учнів; упровадження діяльнісних, зокрема ігрових методів навчання.

Мета: формування через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності вчителів початкових класів (у тому числі вчителів класів (груп), у яких діти навчаються мовами національних меншин), необхідних для ефективної організації освітнього процесу в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти.

Завдання: удосконалення вмінь проводити, аналізувати й узагальнювати результати формульовального оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; ознайомлення вчителів початкових класів із діяльнісними, зокрема ігровими методами навчання, забезпечення розуміння їх сутності та переваг для впровадження в освітній процес початкової школи.

Перелік компетентностей, що вдосконалювалися:

Загальні компетентності:

- здатність до критичного мислення;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- цінування і повага різноманітності та мультикультурності;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

здатність:

- добирати доцільні методи, засоби й форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів;
- дотримуватися вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі;
- до здійснення формульованого оцінювання навчальних досягнень учнів;
- до відстеження динаміки поступу особистості дитини в освітньому процесі та здійснення підтримки її розвитку;
- до надання батькам (особам, які їх замінюють) порад і рекомендацій щодо підтримки учнів за межами закладу освіти.

Головна мета підвищення кваліфікації педагогічних працівників початкової школи полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-

діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків. Профілі базових компетентностей педагогічних працівників початкових класів містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти:

- спеціальна фахова, педагогічна, психологічна, цифрова, інклюзивна, мовно-комунікативна, ціннісно-етична компетентності;
- розвиток й удосконалення складових професійних компетентностей учителів початкової школи, що забезпечують реалізацію завдань Нової української школи, набуття практичних умінь і навичок щодо реалізації наскрізних змістових ліній в освітньому процесі в умовах реформування освітнього процесу.

Науково-педагогічними і педагогічними працівниками кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та тренерами-практиками протягом 2018–2021 років проведено підготовку до роботи в умовах Нової української школи вчителів початкових класів Миколаївської області.

Результатом такої системної роботи працівників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти стала підготовка фахівців, спрямована на розвиток професійних компетентностей професійної діяльності вчителів початкової школи з питань:

- нормативно-правового та навчально-методичного забезпечення початкової освіти;
- теоретико-методологічних основ початкової освіти;
- планування освітнього процесу в початковій школі;

- організації та регулювання освітнього процесу в початковій школі;
- створення комфортного й безпечного освітнього середовища в початковій школі;
- оцінювання якості освітнього процесу в початковій школі.

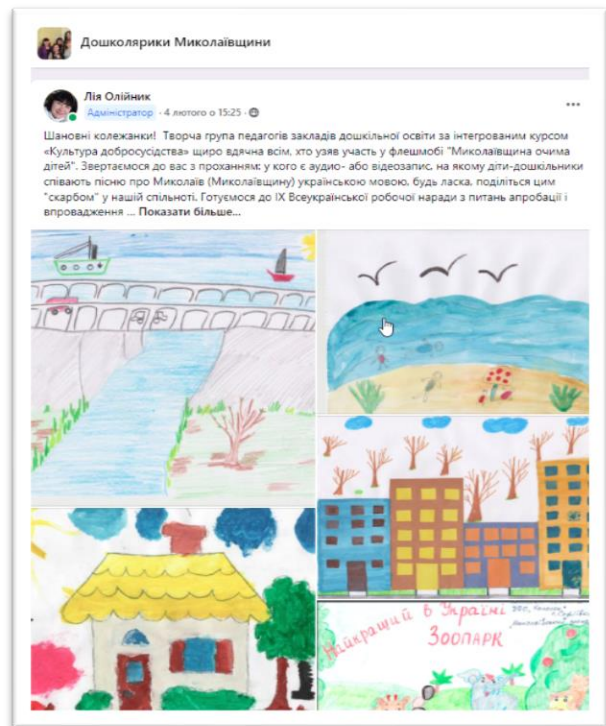
Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань

Цифровізація суспільства актуалізує проблеми, пов'язані з організацією післядипломної освіти педагогічних кадрів на основі застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Цифрова грамотність (або цифрова компетентність) визнана ЄС однією з ключових для повноцінного життя та діяльності людини, тому в Законі України «Про освіту» зафіксовано, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності є обов'язковим.

Інформатизація сучасного суспільства – це загальний і неминучий процес у розвитку цивілізації, що потребує від педагогів безперервного вдосконалення своїх знань і вмінь упродовж життя, висуває нові вимоги до освіти. Проте формування інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти полягає не лише в оволодінні ними навичками оперування засобами інформаційних технологій, а й у формуванні досвіду застосування ІКТ у власній професійній діяльності, зорієнтованій на сучасні освітні результати.

З появою соціальних мереж в освіті змінюється не лише освітній процес, а й способи, за допомогою яких навчаються самі вчителі. У доповнення до звичних форматів підвищення кваліфікації, учителі все частіше стають учасниками найрізноманітніших професійних онлайн-груп. У соціальній мережі «Фейсбук» створені та функціонують дві обласні закриті спільноти для професійного спілкування й обміну досвідом учителів початкової школи «Нова українська початкова школа Миколаївщини» (близько 2 000 учасників) та «Дошколярики Миколаївщини» для педагогів дошкільної Миколаївської області (близько 1 500 учасників).

Соціальні мережі змінюють підходи викладачів кафедр до взаємодії зі слухачами курсів підвищення кваліфікації та дозволяють більш ефективно здійснювати науково-методичний супровід формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в міжкурсовий період.

На підтримку освітнього процесу МОППО в січні 2013 року Лією Олійник створено блог «Навчання для майбутнього». Контент блогу складається з публікацій щодо розвитку, навчання, виховання дітей, батьків, педагогів. Нині з 540 публікацій блогу 304 розміщено співавторами – педагогічними працівниками дошкілля та початкової школи Миколаївської області. Це дозволяє педагогам зазначених категорій, окрім можливості поділитися власним досвідом, спробувати себе в ролі блогера. З жовтня 2017 року блог «Навчання для майбутнього» стає інформаційним ресурсом із питань підготовки вчителів Миколаївської області до роботи з першокласниками

на засадах ідей та положень Нової української школи, та використовується з метою якісної й оперативної підготовки вчителів перших класів області до реалізації Концепції «Нова українська школа» і впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти.

Розвиток освіти неможливий без забезпечення інформаційної підтримки освітніх процесів, проте лише незначний відсоток педагогів дошкілля та початкової школи, які працюють, мають достатній рівень комп'ютерної та інтернет-грамотності задля ефективного застосування хмарних технологій у власній професійній діяльності. За останні роки інформатизація освіти йде шляхом її цифровізації, усе більшого поширення набуває мобільне та інші види електронного навчання, що вимагають використання цифрових пристроїв (планшетів, смартфонів). Тож відбувається певне переформування електронних освітніх ресурсів, формується нове покоління освітніх засобів.

У перспективах подальшої роботи кафедри такі завдання:

- Працівникам кафедри узгоджувати діяльність із світовими процесами інформатизації освіти.
- Створювати умови для підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти та

початкової школи Миколаївської області в курсовий та міжкурсний періоди.

- Підвищувати престижність цифрової грамотності серед педагогів дошкільця та початкової школи на власному прикладі.

Освітнє середовище Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи Миколаївщини

Комфорт, сучасність, ергономічність – ключові ознаки інноваційного освітнього середовища Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Саме такими (комфортними, сучасними, ергономічними, зручними) є аудиторії для проведення науково-методичних заходів і навчальних занять для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й початкової школи Миколаївської області. Світлі та просторі аудиторії налаштовують на плідну співпрацю педагогів області з працівниками інституту щодо проєктування подальшого професійного розвитку й удосконалення професійної майстерності.

Для проведення методичних заходів та здійснення освітнього процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогів закладів дошкільної освіти

функціонує **авдиторія № 15** (ІІ корпус МОППО, вул. Наваринська, 6).

Основними завданнями навчальної аудиторії є:

- надання науково-методичної допомоги педагогам закладів дошкільної освіти в організації освітнього процесу;
- презентація інноваційних технологій та сучасних педагогічних засобів;
- узагальнення і популяризація досвіду кращих практик педагогів області.

У шафах із відкритими полицями розташовані такі матеріали: нормативно-правові документи, галузеві нормативно-правові й інструктивно-методичні документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти, науково-методична література (педагогічна, психологічна, методична), добірка фахових періодичних видань (газети, журнали),

представлено посібники для організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, методичні розробки консультацій для педагогів і батьків.

Репрезентовано творчі напрацювання педагогів області – учасників міжнародного освітнього проєкту «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот».

У навчальній аудиторії розміщені виставки народних іграшок, представлені різні види театрів, що використовуються в закладах дошкільної освіти Миколаївщини.

Для вчителів початкових класів Нової української школи підготовлена й оснащена **авдиторія № 16** (ІІ корпус МОППО, вул. Наваринська, 6). В аудиторії змодельовано сучасний освітній простір та представлено засоби навчання,

що застосовують у Новій українській школі. Ретельно продуманий дизайн приміщення й облаштування навчальних осередків допомагають педагогічним працівникам початкової школи опанувати сучасні технології організації освітнього процесу та відпрацювати способи взаємодії зі здобувачами освіти.

Прямокутні й трапецевидні столи легко поєднуються в різні комбінації для групової або індивідуальної роботи під час проведення навчальних занять із педагогічними працівниками початкової школи.

Загалом в аудиторії створено вісім навчальних локацій: осередок учителя, творчості, навчання, мови та читання, досліджень, відпочинку, математичний та ігровий. Усі вони наповнені відповідним обладнанням.

Наприклад, в осередку досліджень, що охоплює природничу освітню галузь, є колекції корисних копалин, гербарії, зразки тканин, деревини тощо, мікроскопи, лупа, телурій, лабораторні набори для проведення навчальних досліджень, навчально-методичні комплекси для вчителів (підручники, посібники, зошити, таблиці та схеми). У математичному осередку, що репрезентує математичну освітню галузь, – набори геометричних фігур, математичні планшети, рахункові палички, пісочні годинники, навчально-методичні комплекси для вчителів (підручники, посібники, зошити, таблиці).

В осередку мови та читання, який представлено мовно-літературною освітньою галуззю, містяться комплекти навчально-наочних засобів для навчання грамоти/письма, набори для навчання грамоти та читання, демонстраційні таблиці, набори (комплекти) сюжетних та предметних малюнків, словники з української мови, набір настільних розвивальних ігор та навчально-методичне забезпечення для вчителів. Ці засоби допомагають оволодіти інноваційним інструментарієм організації освітнього процесу в початковій школі:

- інформаційно-комунікативні технології;
- здоров'язберезувальні технології;
- ігрові технології;
- технології розвитку критичного мислення;
- технології розвивального, проєктного та проблемного навчання;
- формування ключових компетентностей;
- використання LEGO в освітньому процесі;
- технології дистанційного навчання.

В аудиторії також є осередок відпочинку та гри, м'які меблі для проведення ранкових зустрічей і осередок творчості.

Площа аудиторії дозволяє проводити масові заходи для 100 педагогічних працівників.

Аудиторії оснащені сучасною технікою. Установлене програмне забезпечення дозволяє проводити заняття в дистанційному форматі.

НАПРЯМ 2. ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, РОЗРОБКА І ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедральна науково-дослідна робота «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку»

Термін виконання: квітень 2017 р. – січень 2023 р.

Науковий керівник: Сокурєнко Олена Олексіївна, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Коли і ким надано статус:

Затверджено рішенням ученої ради МОППО від 26 квітня 2017 року протокол № 4.

Зміна (уточнення) теми: затверджено рішенням ученої ради МОППО від 06 лютого 2020 року, протокол № 1.

Наукова проблема: необхідність підвищення фахової компетентності педагогічних працівників Миколаївського регіону з формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з урахуванням оновлення змісту дошкільної (оновлений Базовий компонент дошкільної освіти) та початкової освіти (ключові положення Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти).

Мета: наукове обґрунтування процесу підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, розробка моделі підвищення фахової компетентності педагогічних працівників в умовах освітніх реформ та впровадження її в практику роботи педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти регіону і кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти.

Завдання:

- Проаналізувати стан досліджуваної проблеми в психолого-педагогічній теорії та практиці роботи фахівців дошкільної і початкової освіти регіону, уточнити понятійний апарат дослідження.
- Визначити й теоретично обґрунтувати наукові підходи до процесу підвищення фахової компетентності педагогічних працівників в умовах реформування освіти.
- Спроектувати модель підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з урахуванням реформування освіти, визначивши умови її реалізації.
- Апробувати ефективність розробленої моделі в регіональних умовах.
- Підготувати науково-методичні рекомендації щодо впровадження розробленої моделі підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах реформування освіти в практику роботи фахівців дошкільної та початкової освіти регіону.

Об'єкт дослідження: процес підвищення фахової компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах освітніх реформ.

Предмет дослідження: підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах реформування освіти.

Підґрунтя дослідження: невизначеність педагогічних умов, що забезпечують ефективність підвищення фахової компетентності педагогів дошкільної та початкової школи з питань формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; відсутність моделі підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах масштабного концептуального оновлення змісту освіти в дошкільній та початковій ланках освіти.

Експериментальна база дослідження – кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, заклади дошкільної освіти і загальної середньої освіти Миколаївської області.

Напрями досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників кафедри:

- Формування світорозуміння та цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в ігровій і дослідницькій діяльності (*завідувач кафедри Сокурєнко О. О.*).
- Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань (*доцент Олійник Л. М.*).
- Упровадження інноваційних освітніх технологій у практику роботи закладів освіти Миколаївської області (*доцент Лебідь Г. С.*).
- Теоретичні засади підвищення професійної компетентності педагогів початкової школи з питань формування світогляду молодших школярів (*доцент Бондаренко В. В.*).
- Дослідження та розробка науково-методичних засад моделювання і вирішення компетентнісних завдань в освітньому процесі початкової освіти Нової української школи (*ст. викладач Степанець Н. М.*).
- Упровадження інноваційних освітніх технологій у практику роботи початкової школи (*ст. викладач Бондаренко В. В.*).
- Безперервний професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти (*ст. викладач Романюк І. А.*).
- Формування світогляду молодших школярів засобами медіаосвіти (*ст. викладач Душенко М. В.*).
- Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи (*методист Рибачук О. А.*).
- Підвищення професійної компетентності педагогів початкової школи з питань застосування театральної педагогіки (*методист Смола О. М.*).
- Методичний супровід підвищення професійної компетентності педагогів області з питань формування цілісної картини світу в дітей дошкільного віку (*методисти: Сопільняк І. В., Маланчук О. В.*).

Етапи науково-дослідної роботи:

I етап: аналітично-концептуальний (квітень 2017 року – грудень 2018 року).
II етап: проєктувально-моделювальний (лютий 2019 р. – грудень 2021 р.).
III етап: результативно-узагальнювальний (грудень 2021 р. – січень 2023 року).

Очікувані результати:

Реалізація науково-дослідної роботи забезпечить удосконалення фахової компетентності педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи відповідно до вимог Нової української школи й реформування дошкільної галузі освіти. Матеріали кафедрального дослідження можуть слугувати підґрунтям для подальших розвідок у галузі дошкільної та початкової освіти і бути використаними науковцями, дослідниками означеної проблеми, викладачами й методистами дошкільної та початкової освіти в системі післядипломної педагогічної освіти.

Всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» на базі ЗЗСО Миколаївщини

Освітня реформа в Україні передбачає впровадження компетентно орієнтованого навчання школярів на основі засадничих положень Концепції Нової української школи. З метою створення необхідних умов для здійснення поставлених стратегічних завдань у початковій школі, у 2017–2022 роках проводиться всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2017 № 1028 «Про проведення всеукраїнського експерименту на базі загальноосвітніх навчальних закладів»).

Мета експерименту: розробка, наукове обґрунтування та експериментальна перевірка навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти.

Завдання: розвиток творчого потенціалу вчителів-експериментаторів як результат здійснення експериментального навчання та наставницької підтримки вчителів пілотних шкіл.

До складу пілотних входять такі заклади освіти: Миколаївська спеціалізована І–ІІІ ступенів школа № 22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу Миколаївської міської ради; Новобузька ЗОШ І–ІІІ ступенів № 1 Новобузької районної ради; Первомайська ЗОШ І ступеня № 11 Первомайської міської ради; Вознесенська ЗОШ І–ІІІ ступенів № 8 Вознесенської міської ради. Регіональний координатор із організації та проведення експерименту –

Степанець Н. М., старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Координаційну діяльність на всеукраїнському рівні здійснює Державна наукова установа «Український інститут розвитку освіти» (ІУРО) та Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», на регіональному – Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Учителі області брали участь у міжнародних і всеукраїнських форумах та конференціях.

На обласному рівні систематично проводилися робочі візити регіонального координатора, чотири рази на рік – творчі зустрічі експериментаторів, на яких кожен учитель мав змогу отримати індивідуальну консультацію, пораду, одержати відповіді на всі запитання та представити свої творчі напрацювання.

Учасники творчих зустрічей експериментаторів відвідували відкриті уроки один одного, ділитися своїм досвідом щодо впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти, організації освітнього середовища тощо. У процесі тренінгових занять, майстер-класів та дискусій набували досвіду використання інтерактивних технологій у роботі зі школярами.

Під час карантину навчання експериментаторів на регіональному та всеукраїнському рівнях проводилося дистанційно з використанням сервісу Zoom.

Експериментатори постійно беруть участь у розробці, обговоренні, апробації та впровадженні формувального й підсумкового оцінювання за рівнями особистісних досягнень учнів, розробці змісту діагностичних робіт практико-діяльнісного інтегрованого та компетентнісного спрямувань.

Свій досвід і напрацювання вчителі пілотних шкіл презентували на обласних та міських серпневих конференціях, виставках педагогічних досягнень, щорічних засіданнях методичного активу вчителів початкових класів області.

На виконання наказів МОНУ у 3–4 класах проведено дослідження результатів навчання учнів. За репрезентативною вибіркою моніторинг проводився у 4-Б класі Миколаївської спеціалізованої І–ІІІ ступенів школи № 22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу Миколаївської міської ради.

Міністерством освіти і науки України спільно з Інститутом модернізації змісту освіти, Українським інститутом розвитку освіти, НАПН України та за підтримки проєкту «Навчаємось разом», що фінансується Міністерством закордонних справ Фінляндії та ЄС, для керівників обласних закладів післядипломної освіти, регіональних координаторів і керівників пілотних шкіл проведено навчальний онлайн-курс із питань забезпечення наступності в діяльності пілотних закладів під час переходу учнів з 4 у 5 клас, реалізації Державного стандарту базової середньої освіти.

Результати, здобутки, досягнення. Розроблене під час реалізації завдань всеукраїнського експерименту навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в пілотних класах лягло в основу Типових освітніх програм для учнів 1–4 класів, що вийшли за редакцією Р. Д. Шияна.

У процесі експерименту апробовано модельні програми інтегрованих курсів «Українська мова» та «Я досліджую світ», 18 підручників видавництва «Ранок», «Підручники і посібники», «Елатон» (у тому числі за всеукраїнським проєктом «Вчимося жити разом»), розроблені нові методичні засоби щодо впровадження ідей і положень Концепції «Нова українська школа» та нового Державного стандарту початкової освіти.

Науково-методичний супровід реалізації завдань експерименту, забезпечення координатором постійного інформаційного зв'язку між науковцями-розробниками й педагогами-практиками різних регіонів України сприяли підвищенню фахової майстерності та кваліфікації педагогічних працівників, виявленню творчості й ініціативи.

Організаційно-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»

Реформування освіти в Україні пов'язане з упровадженням компетентнісного підходу до організації освітнього процесу в Новій українській школі. Дидактична технологія реалізації компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» спрямована на формування в учнів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей, їх особистісне становлення як суб'єктів навчально-пізнавальної діяльності та життєдіяльності, що реалізує завдання Державного стандарту початкової освіти.

Мета всеукраїнського науково-методичного проєкту «Інтелект України» (далі – Проєкт) – упровадження в освітній простір України системи пошуку, розвитку та педагогічної підтримки інтелектуально здібних дітей і учнівської молоді.

Завдання:

- Підготовка коучів, модераторів Проєкту.
- Підготовка експериментальної бази, популяризація в освітньому середовищі інформації Проєкту в заклади загальної середньої освіти Миколаївської області.
- Підготовка вчителів проєктних класів до роботи в 2021–2022 навчальному році за освітньою програмою Проєкту.
- Методичне та організаційне консультування керівників закладів загальної середньої освіти, учителів проєктних класів.
- Організація та залучення учасників експерименту до контрольної діяльності (моніторингове дослідження).
- Розширення мережі проєктних класів у регіоні. Організація набору учнів до перших проєктних класів.
- Продовження Проєкту в базовій школі (5–6 класи).

Науково-методичний супровід упровадження Проєкту в закладах загальної середньої освіти Миколаївської області

Серед закладів освіти Миколаївської області у 2021 році в експериментальній роботі беруть участь 28 закладів загальної середньої освіти Миколаївської області (117 класів).

Кількість шкіл, що працюють за Проєктом у початковій школі з 2016–2021 н. р.

Загалом експериментальною роботою в початковій школі за 2016–2021 роки охоплено 2 708 учнів і 117 педагогів.

Із 2021 року учні проєктних класів Проєкту продовжили навчання в базовій школі (14 класів – 11 шкіл).

Науково-методичний супровід здійснювався відповідно до моделі впровадження Проєкту в початковій та старшій школі закладів загальної середньої освіти Миколаївської області. Модель включає в себе всі категорії учасників

освітнього процесу початкової та базової школи (5–6 класи): керівників закладів освіти, педагогів, батьківську громадськість та учнів.

У січні – листопаді 2021 року з метою підготовки педагогічних працівників початкової та старшої школи закладів загальної середньої освіти Миколаївської області до роботи за Проектом проведено такі заходи:

- презентаційно-мотиваційний семінар «Організація освітнього процесу в початковій школі за освітньою програмою «Інтелект України» (березень 2021 р., 100 осіб);
- обласний семінар «Результативна природничо-математична освіта в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у старшій школі» (жовтень 2021 р., 20 осіб);
- обласний семінар «Результативна природничо-математична освіта в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у початковій школі» (грудень 2021 р., 120 осіб).

Для оперативного вирішення проблемних питань і надання допомоги педагогам-експериментаторам, директорам закладів загальної середньої освіти Миколаївської області систематично проводилися: *робочі зустрічі*:

- педагогів проєктних класів (1–4 класи) із координатором Проєкту в Миколаївській області Лебідь Галиною та коучами: Бондаренко Вікторією, Удовиченко Ганною, Яблон-

- ською Тетяною, Войхевич Валентиною (протягом року) – 118 осіб;
- *директорів та заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти Миколаївської області з координатором Проєкту в Миколаївській області Лебідь Галиною (протягом року) – 35 осіб.*

Організація і проведення заходів сприяли підвищенню рівня професійної компетентності вчителів, які працюють за програмами Проєкту.

Учні 1–4 проєктних класів залучені до моніторингу, що проводився з метою перевірки сформованості навичок читання (листопад 2021 року). У моніторингу взяли участь 869 учнів 1 класу (35 класів), 805 учнів 2 класу (33 класи), 630 учнів 3 класу (33 класи), 404 учні 4 класу (25 класів). Усього – 2 708 учнів початкових класів Миколаївської області, які працюють за Проєктом. Інструментарій для організації моніторингу та його результати надавалися й узагальнювалися науковими керівниками Проєкту.

Протягом червня 2021 року 94 учителі Миколаївщини, які працюють за освітніми програмами «Інтелект України», підвищили кваліфікацію.

У 2021 році кафедру теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО організовано у форматі онлайн-курси підвищення кваліфікації для вчителів проєктних класів початкової школи. Курси проведено на високому професійному рівні, до роботи залучені справжні професіонали (коучі проєкту в Миколаївській області).

Із січня 2021 року продовжено роботу з переходу Проєкту в середню ланку. Із цією метою проводилися індивідуальні бесіди з директорами ЗЗСО міст Миколаєва, Первомайська, Баштанки, які продовжуватимуть упровадження Проєкту в старшій школі; сформована база даних щодо вчителів базової школи, які будуть працювати у 5 проєктних класах. У вересні 2021 року 11 шкіл (14 класів) розпочали навчання в старшій школі Проєкту. Наразі за Проєктом працюють у базовій школі 6 класи – 5 шкіл (6 класів), 5 класи – 11 шкіл (14 класів).

Участь у Проєкті дає можливість школярам проявити себе, що надалі сприятиме формуванню цілісної особистості, яка прагне та досягає успіху.

Батьки учнів, які навчаються за Проектом, зазначають, що діти не лише навчаються із задоволенням, а й оволодівають інтелектуальними знаннями у простій і дуже доступній формі. Проект сприяє формуванню світорозуміння в дітей, вони ерудовані, легко оперують інформацією, глибоко вивчають природничо-математичні дисципліни.

Отже, реалізація Проекту допомагає різнобічному розвитку дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб; формуванню цінностей, самостійності, творчості й допитливості.

У 2022 навчальному році кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти заплановано низку заходів щодо продовження науково-методичного супроводу реалізації експерименту, а саме:

- тематичні навчання (курси, семінари, практичні заняття тощо) для соціальної підготовки вчителів проєктних початкових класів;
- тематичні навчання (семінари разом із методистами МОППО) для педагогів базової школи;
- тематичні навчання (курси, семінари, практичні заняття тощо) для соціальної підготовки вчителів 5-х класів, учителів історії (6 класи), хімії (7 класи);
- участь у роботі онлайн-вебінарів, форумів, семінарів-тренінгів для тренерів-коучів та вчителів-коучів, науково-практичних конференцій, круглих столів, онлайн-конференцій тощо;
- інформування учасників Проекту (початкова та базова школа), педагогічної спільноти та громадськості про хід і результати реалізації Проекту на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;
- консультаційні візити в заклади загальної середньої освіти, що працюють за Проектом.

**Експериментальне дослідження регіонального рівня
«Упровадження технології інтегрованого навчання
в початковій школі на засадах ідей і положень Нової
української школи» на базі МОІППО та закладів
загальної середньої освіти області»**

Відповідно до Концепції «Нова українська школа» реалізація стратегічних завдань реформування змісту освіти обумовлює доцільність компетентнісного підходу в початковій школі засобами інтеграції змісту освіти. Актуальність використання міжпредметної інтеграції підтверджується положеннями Державного стандарту початкової освіти, який передбачає організацію освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі.

Мета: розробити та апробувати моделі впровадження інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової загальної освіти.

Завдання: розробка моделей упровадження інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей і положень Нової української школи, Державного стандарту початкової загальної освіти.

Результати, здобутки, досягнення.

Апробовано 4 моделі предметно-інтегрованого навчання.

Модель 1. Організація освітнього процесу в умовах одночасної роботи учнів двох малочисельних класів із максимальним використанням засобів інтеграції.

Модель 2. Використання системи скорочених уроків із почерговим залученням учнів різних класів до спільної роботи.

Модель 3. Упровадження інтегрованого навчання молодших школярів на засадах ідей та положень Концепції «Нова українська школа» в умовах закладу загальної середньої освіти.

Модель 4. Упровадження інтегрованої технології в умовах інклюзивного навчання в початковій школі повного дня на засадах ідей та положень Нової української школи.

Результати роботи:

- представлено стратегію апробації посібника В. І. Шуляра «Абетка літературознавства» в інтегрованому просторі мовно-літературної освіти молодших школярів;
- розроблено стратегію інтегрованого підходу до вивчення української мови та літературного читання в умовах класу-комплекту, представлено засоби апробації посібника В. І. Шуляра «Абетка літературознавства» в інтегрованому просторі мовно-літературної освіти молодших школярів сільської малокомплектної школи;
- підвищено фахову майстерність методистів із початкової освіти науково-методичних установ, керівників методичних об'єднань учителів початкових класів області;
- розкрито філософію інтегрованого навчання, теоретичний зміст проблемного питання;
- створено спільний збірник матеріалів учасників регіонального експерименту «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи».

Науково-методичний супровід упровадження освітньої технології та авторської навчальної програми «Росток»

Мета: формування здібностей до саморозвитку та самореалізації особистості на засадах інтеграції, діяльнісного підходу до навчання і виховання. Популяризація освітньої технології та авторської навчальної програми «Росток» у Миколаївській області.

Завдання:

- Підвищення рівня фізичного, психічного, морального, інтелектуального, духовного і творчого розвитку учнів у процесі організації активної діяльності на основі інтегративно-діяльнісного підходу.
- Гуманізація й екологізація змісту, педагогічних технологій і методів навчання, реалізованих у науковому та навчально-методичному забезпеченні педагогічного процесу школи.
- Підготовка педагогічних працівників початкової школи до впровадження освітньої технології та авторської навчальної програми «Росток».
- Узагальнення та популяризація досвіду роботи вчителів Миколаївської області за освітньою технологією й авторською освітньою програмою «Росток».

Основою Проєкту є інтегративно-діяльнісний підхід до формування інноваційного мислення учня і вчителя.

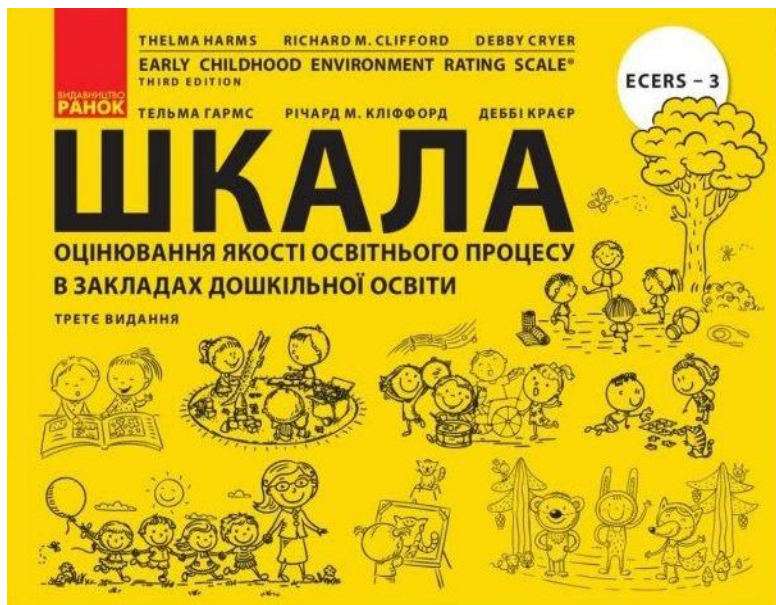
Результати, здобутки, досягнення. Для вчителів початкових класів, які працюють за програмою «Росток», щороку організовано навчання: семінари, методичні діалоги, проводяться всеукраїнські семінари-курси та обласна літня школа

вчителів початкових класів, які працюватимуть і працюють за освітньою програмою «Росток». Із метою популяризації програми проводяться обласні презентаційні семінари, на яких члени творчої групи проводять майстер-класи, інтерактивні заняття, відкриті уроки, діляться ідеями та досвідом роботи. Учителі-ростківці є учасниками експериментального дослідження регіонального рівня

«Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи» на базі МОІППО та закладів загальної середньої освіти області». Вони стали співавторами збірки матеріалів учителів-експериментаторів. У Миколаївській області за програмою «Росток» працюють 30 класів.

Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

Миколаївська область долучилася до Проєкту, спрямованого на дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3. Таке дослідження організовує Український інститут розвитку освіти в партнерстві з командою підтримки реформ МОН України, Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» та за підтримки ЮНІСЕФ в Україні.

Для керівників закладів дошкільної освіти та вихователів методика може слугувати орієнтиром для поліпшення якості освітнього процесу в закладі. Ще до проведення дослідження в педагогічного колективу є змога ознайомитися зі змістом методики ECERS-3, виявити «сильні та слабкі сторони» їхнього закладу, а також визначити можливості й оцінити ризики в організації освітнього процесу.

Міжнародний проєкт «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International», Нідерланди)

Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО, починаючи з 2016 року, є учасником Міжнародного проєкту «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот», для впровадження якого залучені 5 закладів дошкільної освіти Миколаївської області. Підґрунтям упровадження проєкту є освітня програма «Афлатот» для дітей дошкільного віку та Державний стандарт дошкільної освіти (оновлений Базовий компонент дошкільної освіти), що мають взаємозв'язок у вирішенні завдань.

Мета: формування в дітей дошкільного віку основ соціальної та фінансової освіти.

Завдання:

- Формувати елементарні економічні знання у дітей від 3-х до 6-ти років.
- Учити дошкільників розуміти та цінувати навколишній предметний світ (як результат людської праці), помічати рукотворну красу, ставитися до неї з повагою.
- Формувати в дітей дошкільного віку ціннісне ставлення до таких якостей людини-господаря, як: бережливість, раціональність, економність, працелюбність.
- Розвивати в дітей емоційну сферу, здатність розрізняти почуття інших людей, формувати позитивну самооцінку.
- Створювати довгострокові перспективи соціальної інтеграції, формувати навички соціальної участі.

Результати, здобутки, досягнення:

На засіданні обласної студії педагогічних працівників дошкільної освіти «Соціальний розвиток та фінансова освіта дітей дошкільного віку» (лютий 2021 р.) узагальнено напрацьовані матеріали щодо впровадження та реалізації завдань освітньої програми соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку від трьох до шести років «Афлатот», звітну інформацію відправлено до МОНУ та розміщено у Всеукраїнській методичній скарбничці. На сертифікованому заході «Реалізація інноваційного наскрізного проєкту соціального розвитку та фінансової грамотності здобувачів дошкільної освіти, учнів початкової, основної та старшої школи» (лютий 2021 р.)

представлено у вигляді виступу тему «Упровадження проєкту «Афлатот» у закладах дошкільної освіти», презентовано відеофільм «Усе починається з дитинства» та відправлено в Міжнародну фундацію «Aflatoun International» (Нідерланди).

До дня народження Афлатуна у Всеукраїнську скарбничку (МОНУ) відправлено відеофільм «День народження Афлатуна», який проведено у Вознесенському закладі дошкільної освіти №14 Вознесенської міської ради.

Підготовлено інформацію щодо впровадження проєкту «Афлатот» за 2020 рік (лист Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2021 року № 4/504-21) та відправлено до МОНУ.

Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти

Проєкт «Сприяння освіті» (далі – Проєкт) упроваджується в закладах дошкільної освіти Миколаївської області відповідно до Закону України «Про

гуманітарну допомогу», Порядку бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14 грудня 1999 року № 298 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції 27 грудня 1999 року за № 915/4208, статей 1–4 Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти України та The LEGO Foundation щодо впровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес закладів дошкільної, загальної середньої та вищої освіти від 20 червня 2019 року, з метою забезпечення неперервної взаємодії учасників Проєкту. Тренер Проєкту в Миколаївській області – Продан Л. А.

З метою реалізації Проєкту проведено низку заходів:

- інформаційні зустрічі з адміністраціями закладів освіти, залучених до Проєкту;
- навчально-методичні семінари, супроводжуючі тренінги, семінари-обміни досвідом для вихователів, вихователів-методистів, учителів і практичних психологів закладів освіти, залучених до Проєкту;
- сесії-обміни досвідом з учасниками Проєкту;
- діалог-сесії між учасниками Проєкту та педагогами початкової школи;
- участь закладів-учасників Проєкту у вебінарах щодо впровадження підходу «Навчання через гру»;
- участь закладів-учасників у фестивалі гри, навчання та натхнення «Play Fest 2021»;
- участь закладів-учасників у проєктній ініціативі «Fest Mate», що передбачає обмін досвідом між закладами партнерами.

15 січня 2021 року в онлайн-режимі відбувся тренінг «Педагогіка гри». Модератор – Продан Л. А.

Мета заходу: визначити особливості реалізації Проєкту в ЗДО. Сприяти підвищенню якості освіти через усебічний розвиток дитини, зокрема компетентностей, необхідних для навчання протягом життя та становлення педагога-фасилітатора, який прагне відійти від педагогіки копіювання, шаблонування, практики однієї правильної відповіді та нав'язування свого бачення дитині. В основу

взаємодії дорослого і дитини покладено підхід «навчання через гру». Саме так проходив онлайн-тренінг.

У заході взяли участь вихователі, вихователі-методисти, директори (завідувачі) закладів дошкільної освіти (усього 35 осіб).

Результати: Учасники ознайомилися з підходом навчання через гру в закладах дошкільної освіти щодо впровадження Проєкту в ЗДО. Підвищено фахову майстерність педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Проведений тренінг сприяв формуванню мотиваційної готовності педагогів, учасники ознайомилися з особливостями організації освітнього процесу в ЗДО. Спроектовано шляхи подальшої співпраці.

12 лютого 2021 року в онлайн-режимі проведено тренінг «**White Party 2020/21**». Модератор – Продан Л. А.

Мета заходу: впровадження та реалізація завдань Проєкту в ЗДО. Тренінг проходив в ігровій формі, що дало можливість відчувати вплив гри на розвиток дітей.

У засіданні взяли участь: вихователі, вихователі-методисти, директори (завідувачі) закладів дошкільної освіти (усього 30 осіб).

Результати: Учасники ознайомилися з підходом навчання через гру в закладах дошкільної освіти щодо впровадження Проєкту в ЗДО. Підвищено фахову майстерність педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Педагоги опанували нові вправи, освоїли базові ігри та закріпили практичні навички роботи з цеглинками за методикою «Шість цеглинок». Тренінг пройшов на новорічну тематику із сюрпризними моментами, віртуальними подарунками. Учасники отримали позитивні емоції. Також важливо було дотримуватися дрес-коду, оскільки цей рік Білого бика, який дарує подарунки лише тим, хто буде наполегливим, працьовитим, намагатиметься встановлювати дружні взаємовідносини. І щоб він був прихильним до всіх учасників, його треба зустрічати в білому. Тому учасникам запропоновано мати елементи білого кольору в одязі.

23 квітня 2021 року в онлайн-режимі проведено тренінг «Навчання через гру: розставляємо акценти». Модератор – Продан Л. А.

Мета заходу: впровадження та реалізація завдань Проєкту в ЗДО. Сприяння створенню міцної професійної спільноти педагогів закладів дошкільної освіти, обмін досвідом щодо наскрізного впровадження підходу навчання через гру.

У засіданні взяли участь вихователі, вихователі-методисти, директори (завідувачі) закладів дошкільної освіти (усього 25 осіб).

Результати: підвищено фахову майстерність педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Напрацьовано практичні завдання, які педагоги можуть реалізовувати у власну практичну діяльність. Презентовано досвід роботи закладів дошкільної освіти. Педагоги мали можливість переглянути заняття з розвитку мовлення в середній та старшій групах із використанням інноваційних технологій, а саме використання методики «Шість цеглинок». Ознайомитися з досвідом роботи закладів дошкільної освіти можна за покликанням: <https://www.facebook.com/groups/1717339951883407>

12 листопада 2021 року в онлайн-режимі проведено тренінг «Шість цеглинок в освітньому просторі ЗДО». Модератор – Продан Л. А.

Мета заходу: впровадження та реалізація завдань Проєкту в ЗДО. Використання «Шести цеглинок» як інструмент для впровадження ігрових та діяльнісних методів навчання.

У засіданні взяли участь вихователі, вихователі-методисти (усього 20 осіб).

Результати: підвищено фахову майстерність педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Напрацьовано практичні завдання з використанням «Шести цеглинок», які педагоги можуть реалізовувати у власну практичну діяльність. Педагоги мали можливість переглянути заняття з використанням інноваційних технологій, а саме використання методики «Шість цеглинок» у групі раннього віку. Ознайомитися з досвідом роботи закладів дошкільної освіти можна за покликанням: <https://www.facebook.com/groups/1717339951883407>.

Заклади дошкільної освіти, які беруть участь в Проєкті:

- Первомайський дошкільний навчальний заклад ясла-садок № 16 «Калинонька» Первомайської міської ради.
- Первомайський заклад дошкільної освіти «Дзвіночок» Первомайської міської ради.
- Южноукраїнський заклад дошкільної освіти № 6 «Світлячок» Южноукраїнської міської ради.
- Баштанський заклад дошкільної освіти № 6 «Ягідка» Баштанської міської ради.
- Новобузький заклад дошкільної освіти № 7 «Малятко» Новобузької міської ради.
- Новобузький заклад дошкільної освіти № 3 «Чебурашка» Новобузької міської ради.
- Миколаївський заклад дошкільної освіти № 94 «Марійка» Миколаївської міської ради.
- Миколаївський заклад дошкільної освіти № 22 «Ялинка» Миколаївської міської ради.
- Миколаївський заклад дошкільної освіти № 139 «Золотий півник» Миколаївської міської ради.
- Галицинівський заклад дошкільної освіти «Веселка» Галицинівської сільської ради (Вітовський район).

Реалізація програми «Український віночок. Регіон» у межах інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства»

Із 2019 року в Миколаївській області впроваджується єдиний унікальний український інтегрований наскрізний курс «Культура добросусідства» – від дошкільної до вищої освіти та навчання дорослих (учителів, батьків), який спрямований на формування власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і нинішнім життям, плем'яння активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами.

Курс реалізується за сприяння Міністерства освіти і науки України і громадської організації «Інформаційно-дослідний центр «Інтеграція та розвиток».

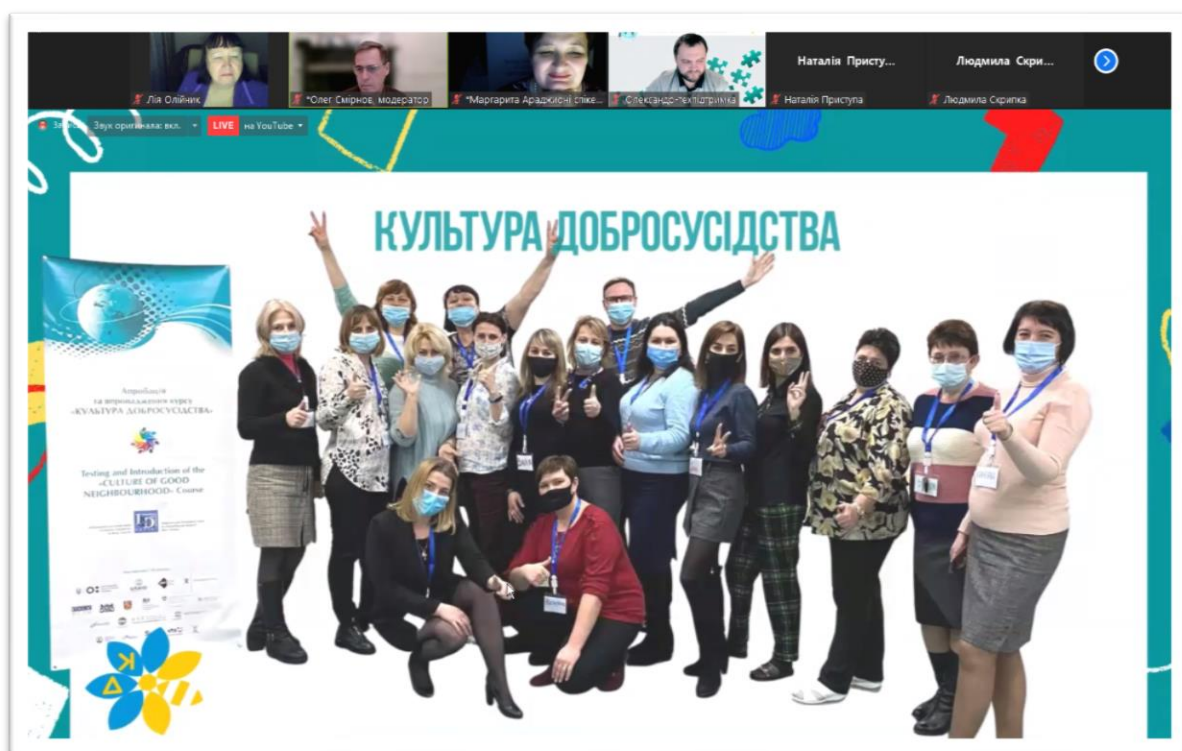
Керівниця творчої групи розробників курсу «Культура добросусідства» Араджионі Маргарита Анатоліївна, кандидат історичних наук.

Основна ідея курсу полягає в тому, щоб допомогти педагогам, а відтак і здобувачам освіти навчитися вибудовувати життя, керуючись принципами демократії; жити у злагоді з собою та плекати гармонійні відносини з навколишнім світом; бути небайдужими до своєї держави, свого народу; володіти вміннями генерувати інноваційні ідеї, ухвалювати прогностичні рішення, критично мислити й аналізувати інформацію, розуміти значення права, активно цікавитися суспільним, політичним та економічним життям. А головне – мати активну життєву позицію, бути готовими до практичного втілення в життя ідей, на яких будується демократичне суспільство, гідно виховувати нове покоління українців.

Координатор курсу «Культура добросусідства» у Миколаївській області – Вітковська Олена Данилівна, завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології МОІППО.

01 грудня 2021 року та кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти та навчально-методичною лабораторією акмеології МОІППО проведено обласний семінар «Формування соціальної компетентності особистості шляхом упровадження програми «Культура добросусідства».

Мета: популяризація інтегрованого курсу «Культура добросусідства», формування міжкультурної і громадянської освіти дітей, учнівської молоді Миколаївщини. Ознайомлення зі шляхами впровадження його в закладах освіти Миколаївської області, з електронною підтримкою інтегрованого курсу «Культура добросусідства» та програмою «Український віночок» для дошкільників.

Результати: Учасники семінару опрацювали практичну складову реалізації програми курсу «Культура добросусідства» у початковій школі та закладах дошкільної освіти. У заході взяли участь 78 педагогічних працівників закладів освіти області, педагогічних і науково-педагогічних працівників Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

У 2021 році від Миколаївської області пройшли сертифіковане навчання з викладання курсу «Культура добросусідства»:

- для вчителів початкової школи – Олійник Л. М.;
- для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – Олійник Л. М. та Літвінова Н. Є., вихователь-методист Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради.

У червні 2021 року 29 директорів та педагогічних працівників ЗДО пройшли курси з методики викладання програми з міжкультурної і громадянської освіти дошкільнят «Український віночок. Регіон» інтегрованого курсу «Культура добросусідства» при МОІППО.

У 2022 році планується проведення компетентнісно-діяльнісних модулів для педагогів ЗДО «Методика впровадження програми з міжкультурної і

громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Регіон» за інтегрованим курсом «Культура добросусідства».

Реалізація Всеукраїнського проєкту «Вчимося жити разом»

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Міністерством освіти і науки України та Представництвом дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), у партнерстві з Громадською організацією «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту» та Представництвом дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) у закладах загальної середньої освіти України впроваджується Всеукраїнський проєкт «Вчимося жити разом» (наказ МОН України від 21 квітня 2017 року № 624 «Про затвердження плану заходів на 2017 рік з реалізації спільного проєкту «Вчимося жити разом»).

Мета проєкту: поширення компетентнісного підходу в підготовці вчителів та забезпечення стійкості освіти з розвитку життєвих навичок дітей і підлітків України, використання освітніх ресурсів для компетентного навчання учнів і післядипломної підготовки педагогічних працівників (лист МОНУ від 23 травня 2019 року № 1/11-4833).

Цілі: здійснення інтеграції навчальних курсів «Вчимося жити разом» у програми післядипломної підготовки вчителів та програми навчання учнів ЗЗСО.

У 2021 році успішно завершено апробацію в пілотних класах Нової української школи методики викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» та підручників для учнів 4-х класів (автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О. Л. Хомич та ін.), які поповнили медіаресурси проєкту «Вчимося жити разом» (<https://is.gd/jSJW7k>).

Започаткування обласного проєкту «Театральна педагогіка»

Відповідно до меморандуму про співпрацю між Миколаївським академічним обласним театром ляльок розпочав роботу освітньо-мережевий центр обласного проєкту «Театральна педагогіка» із питань набуття педагогами практичних навичок організації театралізованої діяльності для розвитку творчих здібностей здобувачів освіти.

Наступність між дошкільною та початковою освітою простежується через формування наскрізних умінь, що є спільними для дошкільної і початкової освіти: виявляти творчість

та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати й обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі. Отже, спільними напрямками діяльності, відповідно до змістових ліній, є театралізація як спосіб організації творчої діяльності здобувачів освіти, що сприяє їхньому емоційно-почуттєвому та художньому розвитку. Це дає можливість формувати комунікативні, творчі здібності в дошкільників та продовжувати розвивати їх в учнів початкової школи, а також бути креативними, ініціативними й уміти здійснювати самоконтроль, саморегуляцію за будь-якої емоційної ситуації, володіти собою.

Координатори проєкту: Сокурєнко О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач; Смола О. М., методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Мета проєкту: формування професійної та загальнокультурної компетентності педагогічних працівників закладів освіти Миколаївської області щодо реалізації театральної педагогіки та педагогіки творчості.

Основні напрями:

- створення центру на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (з відповідним матеріально-технічним забезпеченням);
- залучення до діяльності центру фахівців Миколаївського академічного обласного театру ляльок;
- організація діяльності центру для набуття педагогами практичних навичок організації театралізованої діяльності з розвитку творчих здібностей здобувачів освіти, зокрема акторського досвіду та імпровізації;
- удосконалення загальнокультурної компетентності педагогічних працівників;
- залучення педагогічних працівників до сценічної творчості.

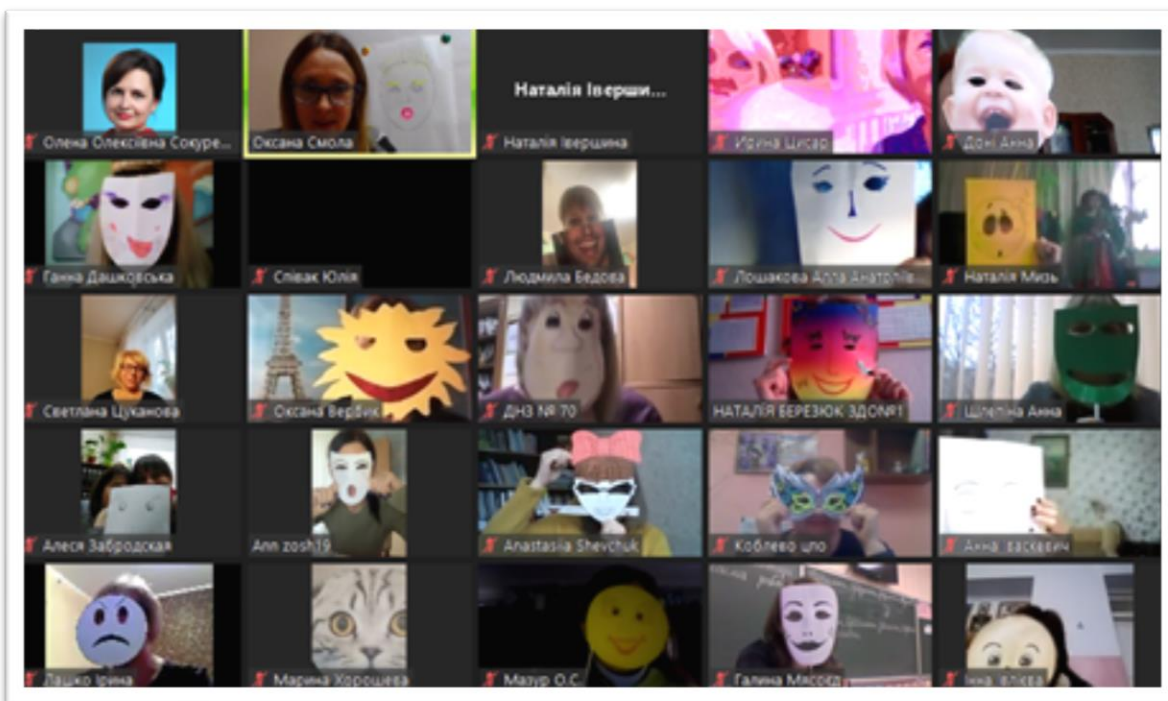
20 жовтня 2021 року презентували проєкт «Театральна педагогіка» та підписали меморандум про співпрацю між Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та Миколаївським академічним обласним театром ляльок.

25–26 листопада 2021 року відбулося перше засідання творчої групи із теми «Поняття про театральну педагогіку. Ознайомлення з найдавнішим та унікальним видом театального мистецтва – театром ляльок».

Мета: збагатити естетичний та емоційно-чуттєвий досвід, навчитися відтворювати й усвідомлювати, передавати свої (літературних персонажів) почуття й емоції під час інсценізації та описувати емоційний стан, різні стилі поведінки персонажів, співпереживати.

Педагогічні працівники ознайомилися з вправами для розвитку емоційного інтелекту та визначили можливі шляхи формування емоційного благополуччя дітей. Учасники перевтілювалися в образи підготовлених масок і занурювалися у світ емоцій. Училися передавати й описувати свої почуття словами, мімікою, жестами, оволоділи вміннями розуміти свої емоції, управляти ними, мотивувати свою діяльність та використовувати помічні засоби та інструменти для розвитку емоційної сфери. Цікаву майстерку підготували фахівці Миколаївського академічного обласного театру ляльок «Світ актора».

Результатом роботи є проєктування вправ учасниками творчої групи з теми «Занурення у світ емоцій» і впорядкування спільного методичного збірника.

НАПРЯМ 3. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Й ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ І СТУПЕНЯ ТА МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ РЕГІОНУ

Система методичної роботи з педагогічними кадрами закладів дошкільної освіти Миколаївської області

Методична робота – важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що спрямована на професійний розвиток і підвищення професійної майстерності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти через удосконалення раніше набутих та формування нових компетентностей у межах професійної діяльності або сфери знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості дошкільної освіти регіону; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок педагогів дошкільної освіти; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов’язків у межах їх професійної діяльності.

Напрями методичної роботи з педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти Миколаївської області:

- забезпечення неперервності розвитку професійної компетентності й педагогічної майстерності педагогів закладів дошкільної освіти в умовах нових державних стандартів дошкільної та початкової школи;

- розробка та запровадження ефективних форм методичної роботи з педагогічними кадрами;
- стимулювання самоосвіти та саморозвитку методистів із дошкільної освіти науково-методичних установ і педагогічних працівників дошкільної освіти області;
- виявлення та впровадження перспективного педагогічного досвіду педагогів закладів дошкільної освіти;
- надання дієвої допомоги в становленні та розвитку професійної майстерності педагогів дошкільної освіти, активізація їх творчого потенціалу в міжкурсовий період.

Система методичної роботи з педагогічними кадрами закладів дошкільної освіти побудована за **каскадною моделлю**. Її **мета** - оперативний обмін інноваційною інформацією, ознайомлення з кращими прикладами практичного використання інноваційних технологій у роботі.

Особливість каскадної моделі полягає в тому, що вона дає можливість впливати на розвиток професійної компетентності великої кількості педагогічних працівників у міжкурсовий період.

Методична робота з педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти реалізується через різні форми: міжнародні семінари; всеукраїнські школи, семінари, експерименти; обласні семінари, студії, творчі групи; фестивалі, конкурси; університет знань методистів із дошкільної освіти науково-методичних установ, органів місцевого самоврядування області; методичні активи.

Результати, здобутки, досягнення. Кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти впродовж 2021 року проведено такі заходи: засідання обласної студії педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Соціальний розвиток та фінансова освіта дітей дошкільного віку»; триразове засідання обласної творчої групи педагогів закладів дошкільної освіти за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»; дворазове онлайн-засідання обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Використання квест-технології для розвитку базових якостей особистості дошкільника»; університет знань для методистів і відповідальних за дошкільну освіту управлінь (відділів, секторів) міських (сільських, селищних) рад «Компетентнісний підхід у забезпеченні якості дошкільної освіти».

Організовано роботу обласних творчих майстерень: «Ігрова діяльність дітей дошкільного віку в інтегрованому освітньому просторі», «За крок до Нової української школи», «Перлини педагогічної майстерності дошкільця Миколаївщини».

Працюють обласні творчі групи педагогів закладів дошкільної освіти: за проєктом «Афлатот», за інтегрованим курсом «Культура добросусідства», «Використання квест-технології для розвитку базових якостей особистості дошкільника», обласна студія педагогічних працівників дошкільної освіти «Соціальний розвиток та фінансова освіта дітей дошкільного віку».

Обласна творча група з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

Однією з ефективних форм методичної роботи, що сприяє підвищенню рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, є діяльність творчої групи. Кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти започатковано роботу обласної творчої групи з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

До творчої групи ввійшли досвідчені й підготовлені до дослідницької діяльності педагогічні працівники закладів дошкільної освіти Миколаївської області, які виявили бажання працювати над розробкою та апробацією квестів у закладах дошкільної освіти.

Метою роботи обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти є формування професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо застосування квест-технології в освітньому процесі.

Завдання обласної творчої групи:

- Підготовка педагогічних працівників закладів дошкільної освіти до застосування квест-технології в професійній діяльності.
- Дослідження теоретичних основ застосування квест-технології, компонентів квесту, етапів розроблення, алгоритму його проведення, визначення критеріїв оцінювання проходження квесту, переваг застосування квест-технології в практиці закладів дошкільної освіти в сучасних умовах.
- Проведення квестів із вихованцями закладів дошкільної освіти Миколаївської області, у яких відбуваються засідання обласної творчої групи.
- Проведення методичних квестів для педагогічних працівників-учасників обласної творчої групи з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

- Узагальнення досвіду роботи обласної творчої групи з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

Робота обласної творчої групи у 2017 році спрямовувалася на дослідження особливостей логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку засобами квест-технології. Учасники творчої групи зосередилися на глибокому та всебічному вивченні квест-технології, що стало підґрунтям її впровадження в практику закладів дошкільної освіти Миколаївської області.

У 2018–2019 роках увагу педагогічних працівників акцентовано на вивченні різних аспектів забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти на закладах Нової української школи засобами квест-технології. У 2020 році робота продовжилася дослідженням питання щодо використання квест-технології для розвитку базових якостей особистості дошкільника.

Дошкільна освіта є невід'ємним складником у системі освіти і стартовою основою особистісного розвитку дитини. Ураховуючи впровадження Базового компонента дошкільної освіти робота обласної творчої групи у 2021 році спрямовувалася на формування професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо використання квест-технології для розвитку базових якостей особистості дитини старшого дошкільного віку.

Отримані результати та висновки:

Зазначена інновація в неперервному розвитку професійної компетентності працівників закладів дошкільної освіти Миколаївської області, започаткована кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, є ефективною та сприяє:

- подальшому професійному розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної освіти через удосконалення раніше набутих і набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону;
- поглибленню і розширенню професійних знань, умінь і навичок;
- набуттю досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

Результатом роботи обласної творчої групи у 2019 році став збірник матеріалів обласної творчої групи «Квести в закладах дошкільної освіти Миколаївщини». У збірнику матеріалів представлено творчий доробок педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини з використання інноваційної квест-технології в освітньому процесі. Матеріали збірника обласної творчої групи розраховані на педагогів закладів дошкільної освіти, студентів педагогічних закладів вищої освіти Миколаївщини.

12–14 жовтня 2020 року на XII Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти презентувала роботу «Інновації в неперервному розвитку професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» у номінації «Інновації у неперервному розвитку професійної компетентності педагогічних працівників».

У конкурсній роботі «Інновації в неперервному розвитку професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» висвітлено інноваційні підходи щодо організації і науково-методичного супроводу неперервного розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної освіти Миколаївської області за накопичувальною системою підвищення кваліфікації. Подано інформацію щодо організаційно-методичного супроводу проведення сертифікованого заходу «Використання квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти», компетентісно та діяльнісно орієнтованого варіативного модуля «Використання квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти», роботи обласної творчої групи з питань застосування квест-технології в закладі дошкільної освіти. Пропоновані інновації започатковані кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Робота нагороджена золотою медаллю в номінації «Інновації в неперервному розвитку професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти».

Підготовлена до друку збірка «Граючись, вчимося: формування ігрової компетентності дошкільників шляхом впровадження квест-технології». У збірці представлено досвід роботи закладів дошкільної освіти Миколаївської області у 2020–2021 н. р. з проблеми впровадження квест-технології в освітній процес із метою формування ігрової компетентності дошкільників.

Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»

У 2021 році на базі кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО організовано роботу обласної творчої групи педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства».

Мета: розробка регіональної парціальної програми та навчально-методичного комплексу з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина», яка розрахована на 2 роки роботи в середній і старшій групах закладів дошкільної освіти Миколаївського регіону та є частиною наскрізного інтегрованого курсу «Культура добросусідства».

Завдання:

- випрацювання системного підходу до викладання дітям дошкільного віку курсу «Культура добросусідства», що сприятиме вихованню молодого покоління в дусі взаємоповаги, відвертості й толерантності;
- створення та макетування програмно-методичного комплексу з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина».

Склад групи:

- Олійник Лія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, сертифікований тренер для тренерів КД ІДЦ «Інтеграція та розвиток», Ірпінь, 2021.
- Літвінова Наталія Євгенівна, вихователь-методист Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради, сертифікований тренер для тренерів КД ІДЦ «Інтеграція та розвиток», Ірпінь, 2021.

- Філіппова Лілія Олександрівна, вихователь Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради, сертифікований тренер для педагогів, МОППО, 2021.
- Вербик Оксана Анатоліївна, фахівець Центру професійного розвитку педагогічних працівників Коблівської сільської ради, вихователь-методист Коблівського закладу дошкільної освіти Коблівської ОТГ, сертифікований тренер для педагогів, МОППО, 2021.
- Скидан Світлана Юріївна, вихователь-методист Баштанського закладу дошкільної освіти № 4 Баштанської міської ради, сертифікований тренер для педагогів, МОППО, 2021.
- Рещенко Олена Андріївна, вихователь-методист Южноукраїнського закладу дошкільної освіти № 3 Южноукраїнської міської ради, сертифікований тренер для педагогів КД ІДЦ «Інтеграція та розвиток», Черкаси, 2020.
- Карлюга Аліна Володимирівна, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 24 Первомайської міської ради, сертифікований тренер для педагогів КД ІДЦ «Інтеграція та розвиток», Черкаси, 2020.
- Григорчак Ірина Володимирівна, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 1 Первомайської міської ради, сертифікований тренер для педагогів, МОППО, 2021.
- Бундеева Тетяна Іполитівна, музичний керівник Миколаївського закладу дошкільної освіти № 115 Миколаївської міської ради, сертифікований тренер для педагогів, МОППО, 2021.
- Сопільняк Ірина Василівна, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО – заплановано навчання на MOD 133-2022, МОППО.

Отримані результати та висновки. У результаті роботи творчої групи розроблено регіональну парціальну програму, яку представлено на 9 усеукраїнській робочій нараді з питань апробації і впровадження курсу «Культура добросусідства», що відбулася 10–12 лютого 2022 р. в онлайн-форматі.

Науково-методичний супровід упровадження ігрових і діяльнісних методів навчання в освітній процес початкової школи

Мета: забезпечення інформаційного та науково-методичного супроводу упровадження ігрових і діяльнісних методів навчання в освітній процес закладів освіти Миколаївської області в межах Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Завдання:

- Науково-методична підтримка та адресна допомога педагогічним працівникам закладів освіти Миколаївської області щодо впровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес початкової школи.
- Виявлення і популяризація кращих ідей та досвіду роботи щодо використання діяльнісного навчання.
- Спільне розв'язання виявлених та визначених проблем.
- Інформаційний і науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».

Результати, здобутки, досягнення:

підготовка фахівців початкових класів до впровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес початкової школи, відповідно до Концепції «Нова українська школа»; розвиток здатності творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення в різних ситуаціях, маючи чітке уявлення про мету ігрового та діяльнісного навчання, спрямовану на очікуваний результат; формування вміння аналізувати й прогнозувати педагогічні процеси і явища, використовувати набуті знання; оволодіння педагогічними працівниками початкової школи навичками самоосвіти.

НАПРЯМ 4. КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ РАЙОННИМ (МІСЬКИМ) МЕТОДИЧНИМ СЛУЖБАМ РЕГІОНУ

Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти

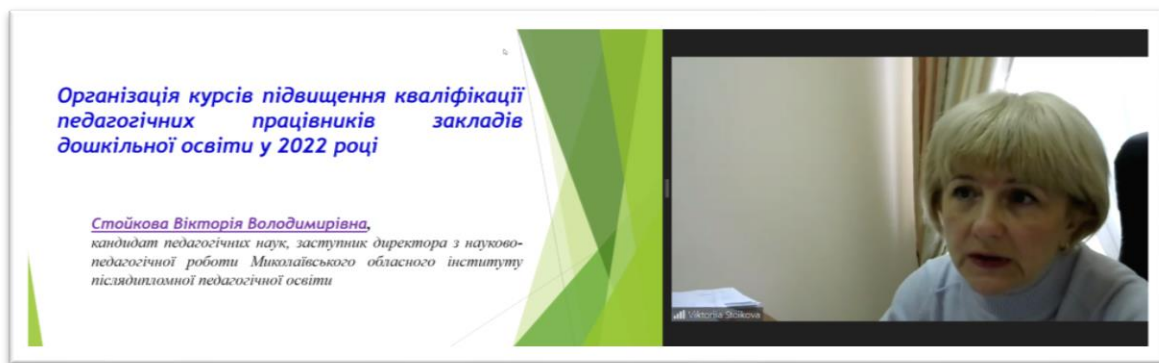
Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО є центром науково-методичної допомоги районним (міським) методичним службам регіону.

Робота методистів кафедри з питань дошкільної освіти організовується згідно з вимогами законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», інших нормативно-правових актів.

Метою роботи методистів кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти є:

- надання науково-методичної допомоги педагогічним працівникам щодо їх професійного розвитку, підвищення кваліфікації, професійної компетентності;
- забезпечення науково-методичної підтримки щодо реалізації педагогічних ініціатив та апробації навчальної літератури, методичних розробок тощо.

Одним із напрямів роботи кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО є координація діяльності методичних кабінетів району, міста, які відповідно до нового положення забезпечують професійний розвиток педагогів у міжкурсовий період через якісну організацію науково-методичної роботи.

30 березня 2021 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в дистанційному форматі проведено університет знань для методистів і відповідальних за дошкільну освіту управлінь (відділів, секторів) міських (сільських, селищних) рад «Компетентнісний підхід у забезпеченні якості дошкільної освіти».

Мета заходу: ознайомити учасників із актуальними питаннями забезпечення якості дошкільної освіти та стратегіями педагогічного процесу Нової української школи в контексті реформування дошкільної освіти. Висвітлити питання нормативного підґрунтя підвищення кваліфікації працівників закладів дошкільної освіти.

Результати: усвідомлено важливість упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти в практику роботи ЗДО як стратегічного орієнтиру реалізації компетентнісного підходу в дошкільній освіті в умовах сьогодення; поінформовано про хід упровадження проекту «Сприяння освіті» у формальній системі освіти України та впровадження міжнародного освітнього проекту «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» у практику роботи ЗДО Миколаївської області; ознайомлено з поступом інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства», програми для дошкілля «Український віночок» у Миколаївській області, презентовано онлайн-ресурси кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти в інформаційному просторі.

Учасники заходу відзначили його своєчасність, доцільність та практичну спрямованість (усього 51 особа).

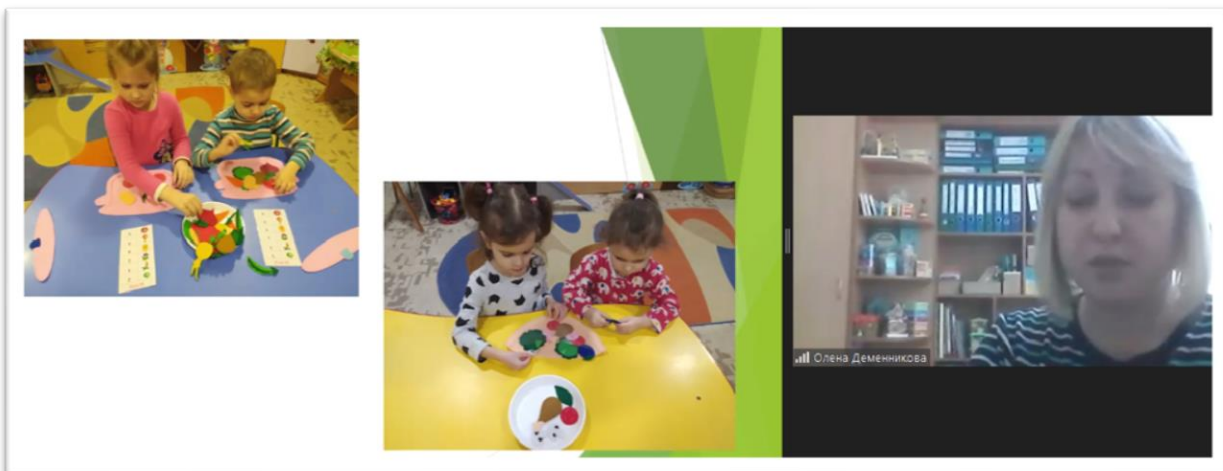
04 листопада 2021 року університет знань «Сучасна методична служба: нова місія, функції, завдання» для методистів із дошкільної освіти методичних установ, центрів професійного розвитку, відділів освіти. У межах університету знань проводитиметься методактив «Компетентнісний підхід у забезпеченні якості дошкільної освіти».

Мета зустрічі – науково-методичний супровід методистів із дошкільної освіти методичних установ, центрів професійного розвитку, управлінь (відділів, секторів) освіти міських (сільських, селищних) рад щодо реалізації стратегічних напрямів реформування дошкільної освіти.

Результати: учасники отримали інструктивно-методичні рекомендації щодо реалізації завдань оновленого Базового компонента дошкільної освіти.

25 січня 2022 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО в дистанційному форматі проведено **обласну майстерню педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Перлини педагогічної майстерності дошкілля Миколаївщини»**.

Мета Майстерні – створення методичного середовища, яке дозволить педагогам підвищити професійний рівень; сприяння навчанню педагогічних працівників у моделюванні власного педагогічного досвіду.

Результат роботи: власні педагогічні досвіди представили педагоги закладів дошкільної освіти Миколаївської області:

- «Лялька-мотанка – оберіг українського народу», Якименко Тетяна, вихователь-методист Миколаївського ЗДО № 1 Миколаївської міської ради;
- «Використання в освітньому процесі авторського дидактичного посібника «Планета – наш рідний дім» для дітей старшого дошкільного віку, Деменникова Олена, вихователь Миколаївського ЗДО № 115 Миколаївської міської ради;
- «Лепбук як засіб ефективного освоєння нової інформації дошкільниками», Руда Валентина, вихователь Софіївського ЗДО «Колосок» Первомайської районної ради;
- «Використання в освітньому процесі авторського дидактичного посібника «Пізнаємо у грі світ великий та цікавий», Волинська Ірина, вихователь Миколаївського ЗДО № 115 Миколаївської міської ради.

Яковенко Любов, спеціалістка зі зв'язків із громадськістю видавництва «Ранок», освітянка з багаторічним стажем, авторка методичних посібників для ЗДО

та початкової школи, дитяча письменниця, лауреат міжнародної літературної премії «Молода коронація слова», висвітлює питання «Засоби театрального мистецтва для формування комунікативних компетентностей».

Надання науково-методичних консультацій із питань початкової освіти

Для освітян області з метою надання науково-методичних консультацій із питань підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗЗСО, ознайомлення з перспективами розвитку початкової освіти в контексті реформування освіти України, сучасними вимогами до організації освітнього процесу в початковій школі та результатами дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського й регіонального рівня працівники кафедри організовують і проводять університети знань, методактиви, вебінари, презентаційні семінари.

Проведено творчі онлайн-зустрічі з авторами навчально-методичних видань для початкової школи: Скворцовою С. О., Корнієнко М. М., Большаковою І. О., Мед І. Л., Павліченко О. М.

Відбулися презентації електронних підручників для початкових класів та майстер-класи для ознайомлення з інноваційними методичними підходами до організації освітнього процесу в Новій українській початковій школі.

Методисти кафедри онлайн та шляхом розміщення на сайті інституту, у мережі «Фейсбук» записаних відеороликів надають консультативну допомогу педагогічним працівникам початкової школи з питань організації освітнього процесу, ведення шкільної документації, організації дистанційного навчання молодших школярів, організованого завершення навчального року, організації оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Нової української початкової школи тощо.

Відповідно до річного плану МОІППО здійснюється планування, організація навчально-методичної роботи різних видів і форм, спрямованих на підвищення професійних компетентностей педагогів закладів загальної середньої освіти, зокрема координація діяльності та надання науково-методичних консультацій методичним службам регіону:

- співпраця з методичними службами Миколаївщини – проведення методактиву раз на рік;
- надання консультацій щодо впровадження сучасних підходів організації освітнього процесу, оскільки початкова школа повністю перейшла на

новий Державний стандарт початкової освіти й реалізацію Концепції НУШ – проведення університетів знань 2 рази на рік;

- інформування про досягнення психолого-педагогічної науки, формування, виявлення, вивчення та впровадження передового педагогічного досвіду в практику роботи закладів освіти;
- рекомендації закладам загальної середньої освіти Миколаївської області з урахуванням регіональних особливостей та з досвіду роботи всеукраїнського та регіонального експериментів для використання в роботі;
- надання методичних роз'яснень щодо рекомендаційних листів, наказів Міністерства освіти і науки України – публікації відео на сайті інституту та в соціальних мережах;
- залучення фахівців методичних служб регіону до участі в проведенні заходів.

Кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти щодо реалізації Року математичної освіти України у 2021 р. проведено 6 заходів:

22 березня 2021 року – вебінар в дистанційному форматі «Інструменти і практики формування математичної компетентності учнів Нової української

школи» для вчителів початкових класів ЗЗСО Миколаївської області, присвячений Року математики в Україні.

Результати: підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗЗСО з питань математичної компетентності учнів Нової української школи.

У заході взяли участь 53 особи.

21 травня 2021 року – творчу зустріч учасників регіонального експерименту з питань розвитку початкової освіти «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи» із теми «Розвиток математичної компетентності молодших школярів засобами інтеграції» (у синхронному режимі).

Результати: підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗЗСО з питання розвитку математичної компетентності молодших школярів засобами інтеграції, ознайомлення з досвідом упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи.

У заході взяли участь 15 осіб.

28 жовтня 2021 року – онлайн-семінар для вчителів математики науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» «Результативна природничо-математична освіта в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у базовій школі».

Результати: формування професійної компетентності педагогів закладів загальної середньої освіти щодо викладання математики у 5–6 класах за проєктом «Інтелект України». Учасниками представлено з досвіду роботи відео майстер-класів щодо методики розв’язування математичних задач і вправ. У заході взяли участь 20 осіб.

30 листопада 2021 року – університет знань «Розвиток ключових компетентностей учнів Нової української школи засобами математичної освітньої галузі» (у дистанційному форматі).

Результати: підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗЗСО з питання розвитку ключових компетентностей через моделювання процесів і ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, засобів інтегрованого підходу до вивчення математики та практик діяльнісного навчання.

У заході взяли участь 28 осіб.

13 грудня 2021 року – онлайн-семінар для вчителів початкових класів науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» «Результативна природничо-математична освіта в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у початковій школі».

Результати: формування професійної компетентності педагогів закладів загальної середньої освіти щодо викладання математики у 1–3 класах за освітньою програмою «Інтелект України». Обмін досвідом і перспективи співпраці з колегами – коучами з Харківських гімназій № 16 та № 169 Жук Галиною Олексіївною, учителем вищої категорії, методистом, учителем 2 класу, переможцем конкурсу «Учитель року – 2014» і Альохіною Ларисою Віталіївною, учителем вищої категорії, методистом, учителем 4 класу.

У заході взяли участь 100 осіб.

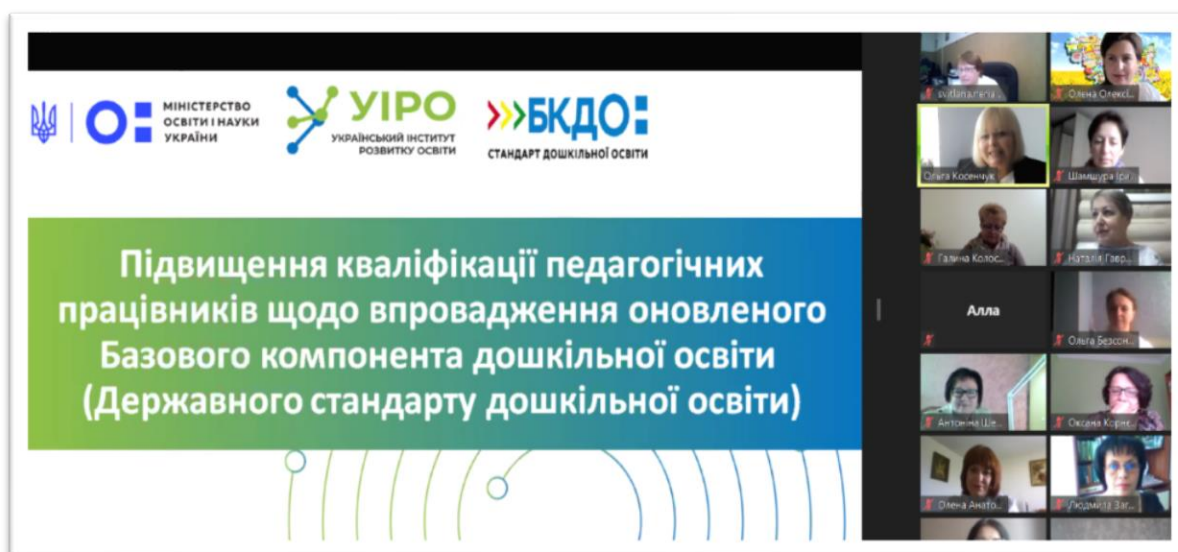
Вибірковий модуль «Моделювання та розв’язування компетентнісних задач на уроках математики в початковій школі».

Результати: слухачі засвоїли ознаки та функції компетентісно зорієнтованих задач, науково-методичні аспекти їх створення та розв'язування з учнями.

У модулі взяли участь 160 осіб.

НАПРЯМ 5. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ Й МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ МОППО

Підготовка тренерів Миколаївської області щодо впровадження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти)

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 16 березня 2021 року № 4.5/531-21 «Про підготовку тренерів для тренерів щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) у період із 31.03.2021 до 21.05.2021» за Типовою програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників серед сотні дошкільниць країни пройшли навчання від Миколаївської області чотири представниці:

Сокурєнко Олена Олексіївна, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Олійник Лія Миколаївна, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Романюк Ірина Анатоліївна, консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників Миколаївської міської ради;

Головня Валентина Юріївна, вихователь-методист Миколаївського закладу дошкільної освіти № 123 Миколаївської міської ради.

Підвищення кваліфікації відбувалося за дистанційною, мережевою формами навчання через проведення інтерактивних вебінарів, відеоконференцій, онлайн-практикумів, обговорення актуальних питань і обміну досвідом щодо впровадження оновленого Стандарту. Опанували 16 взаємопов'язаних тем, за змістом яких виконували самостійні роботи, а на етапі завершення навчання – склали підсумковий тест. Засвоєння змісту Програми передбачало 45 год, із них: 6 – лекційні заняття, 26 – практична робота, 11 – самостійна робота, 2 – підсумкові заходи.

У результаті навчання актуалізувалися загальні компетентності та вдосконалювалися професійні. Активне вправління в розробленні змістово-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог оновленого Стандарту сприяло:

- опануванню стратегії, структури, цілі, змісту і завдань оновленого Стандарту;
- вибору варіантів у здійсненні суб'єкт-суб'єктної взаємодії і міжособистісного спілкування з дітьми дошкільного віку, їхніми батьками або особами, що їх замінюють;
- визначенню особливостей ефективного планування освітнього процесу з урахуванням оновленого змісту Стандарту;
- стимулюванню до впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладу освіти та можливостей адаптовувати прогресивні європейські практики та український досвід в освітній процес закладу освіти для підвищення якості дошкільної освіти.

Під час випускної зустрічі учасниць навчання з авторами оновленого Базового компонента дошкільної освіти, представниками МОНУ та державної установи «Український інститут розвитку освіти» Миколаївську область представлено поетичними рядками (ідея – Наталії Літвінової, вихователя-методиста Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради).

*Січень, Новий рік
і свята для всього світу –
А в нас новина –
Базовий компонент дошкільної
освіти.*

*Що далі? Як працювати?
Що з цим робити?
На навчання негайно слід іти!
Де курси якісні нам знайти?*

*Для всіх регіонів країни –
Курси МОН України.
Усіх фахівців запросили в момент
Обговорити новий документ.*

*Із півночі, півдня, із заходу, сходу
Зібралось на курсах багато народу.
Два місяці ми докладали зусилля –
Вчилиось навчати наше дошкілля.*

*Як берегти самоцінність дитинства,
Щоб здібності в кожній дитині розк-
рити –
Умови найкращі для цього створити.
Складники стандарту ретельно
вивчали,
Освітні напрями відпрацювали.*

*Щоб кращою стала дошкільна освіта,
Національна зростала еліта.
Грунтовні знання надали всім нам,
Ми щиро вдячні нашим тренерам!*

*І щоб у вінку дошкілля країни
Наша область розквітла щасливо –
У свій Миколаївський край
Отриманих знань несемо урожай.*

*Заради дитинства своїми діями
Дошкілля окрилимо нашими мріями!
Наші співпраця, натхнення і досвід,
Здатні змінити на краще увесь світ!*

Міжнародний проєкт «Навчаємось разом».
Фінська підтримка реформи української школи.
Компонент «Педагогіка початкової школи: фінський досвід»
(Україна, Фінляндія і ЄС)

Працівники кафедри долучаються до тренінгів у межах програми підготовки тренерів «Педагогіка початкової школи: фінський досвід». Навчання організовано в межах проєкту «Фінська підтримка реформи української школи» («Навчаємось разом»).

Фінська підтримка реформи української школи – це чотирирічна програма співпраці між Україною, Фінляндією і ЄС.

Кластер 1. Підготовка вчителів – включає в себе підтримку підготовки вчителів 1–4 класів для реалізації програм НУШ, а також розробку альтернативних систем професійного розвитку, включаючи онлайн-курси і систему наставництва та сертифікації.

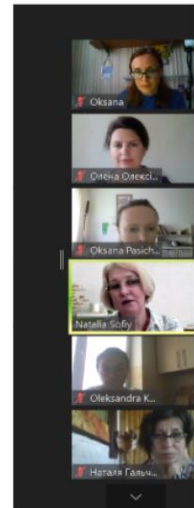
Теми підготовки тренерів:

- Вступ до фінської педагогіки початкової освіти – з оглядом тем усіх шести модулів (лютий 2019 року).
- Використання та розробка навчальних матеріалів (червень 2019 року).

Навчаємося для змін

«Учителі мають мати чітке розуміння власних сильних сторін і сфер професійної діяльності, що потребує покращення; мають моделювати важливість інвестування часу в професійний розвиток»

Австралійський професійний стандарт для вчителя

- Практика та інструменти оцінювання (вересень – жовтень 2019 року).
- Інклюзивна освіта (2020 рік).
- Шкільне виховання, співпраця між школою та батьками (2020 рік).
- Професійний розвиток учителів (2021 рік).

03–05 лютого 2020 року Сокурєнко О. О., Ісаєв В. О. у Києві пройшли тренінг «Інклюзивна освіта» (модуль 4). Під час навчання ознайомилися з концепцією та підходами інклюзивної освіти, інструментами для розвитку освітнього середовища в класі, вирішення вчителями проблем учнів із поведінкою, сприянням розвитку навичок учнів із підтримки свого психічного здоров'я, інклюзивним освітнім середовищем і диференційованим підходом у навчанні.

02–17 грудня 2020 року в форматі інтерактивних онлайн-вебінарів та практичних занять Стойкова В. В., Сокурєнко О. О. та Ісаєв В. О. пройшли онлайн-курс «Професійний розвиток учителя: надання підтримки на різних етапах професійного розвитку вчителя» (модуль 5). У ході інтерактивних онлайн-вебінарів розглянуто такі питання: шляхи професійного розвитку педагогів; способи надання підтримки вчителю; наставництво з боку колег, поради щодо рефлексії. Програмою курсу передбачено розвиток в учасників компетентностей, а саме: лідерської, інформаційно-цифрової, комунікативної, інноваційної, емоційно-етичної, психологічної, педагогічного партнерства та навчання впродовж життя.

Із 08 до 10 червня 2021 року у форматі онлайн-вебінарів та практичних вправ Стойкова В. В., Сокурєнко О. О., Смола О. М. пройшли онлайн-курс «Розвиток школи» (модуль 6), передбачений програмою тренінгів для тренерів «Педагогіка початкової школи: фінський досвід» у рамках фінського проєкту «Навчаємось разом». Під час навчання розглянуто питання: школа як навчальна організація, керівництво школи й управління школою, компетентності та особистісно-професійний розвиток вчителя.

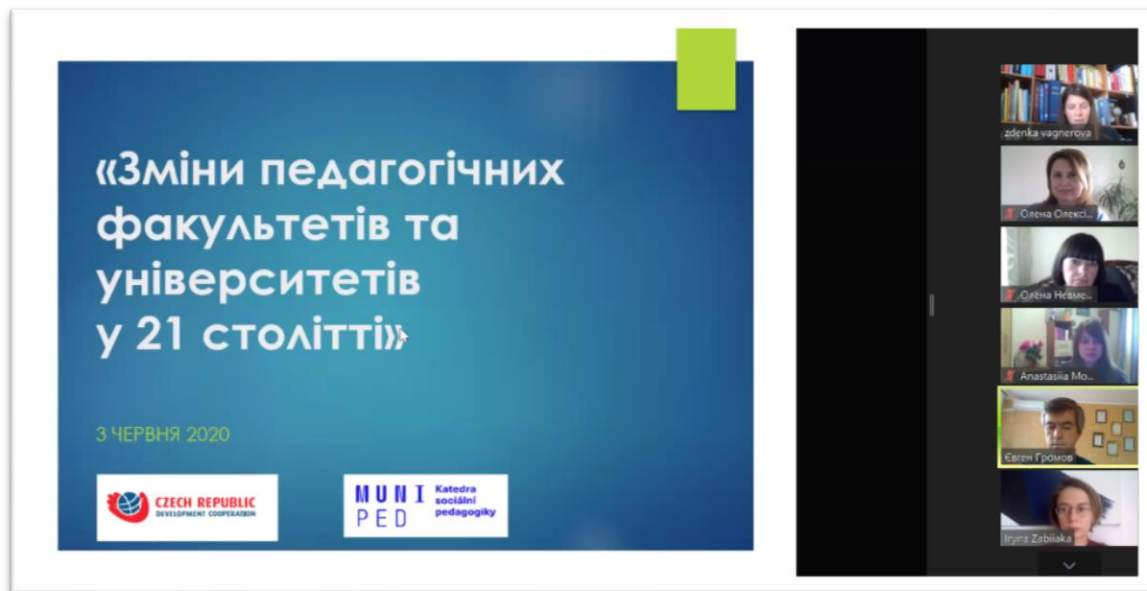
Під час інтерактивних онлайн-вебінарів розглянуто питання: школа як навчальна організація, керівництво школи й управління школою, компетентності та особистісно-професійний розвиток учителя. Курс включав панельні дискусії, конференцію, ознайомлення з практичним досвідом. Програмою курсу передбачено розвиток в учасників компетентностей, а саме: лідерської, інформаційно-цифрової, комунікативної, інноваційної, емоційно-етичної, психологічної,

педагогічного партнерства і навчання впродовж життя. За результатами проходження курсу учасники отримали сертифікати.

Міжнародний проєкт «Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті» (Україна, Чехія)

Проєкт спрямований на посилення можливостей працівників середнього менеджменту та викладачів українських університетів, що готують учителів. У ході зустрічей учасники обговорювали глобальні й локальні виклики, в умовах яких працюють педагогічні заклади освіти у світі, зокрема особливості організації освітньої діяльності під час пандемії. Учасники презентували набутий досвід організації дистанційного теоретичного навчання, практичних занять, іспитів, педагогічних практик тощо.

Упродовж квітня 2021 року Сокурєнко О. О. брала участь в онлайн-зустрічах у межах міжнародного проєкту «Зміни педагогічних факультетів та університетів у 21 столітті», що спрямований на посилення можливостей працівників середнього менеджменту та викладачів українських університетів, що готують учителів.

Весняна сесія проєкту продовжилася онлайн-курсом щодо інклюзії та інтернаціоналізації в середовищі вищої школи (відбулося 8 зустрічей). Як тема інклюзії, так і тема інтернаціоналізації належать протягом тривалого часу до пріоритетів Університету імені Масарика, де намагаються втілювати нові тренди в щоденній практиці. Своїм досвідом і результатами дослідження поділилися не лише співробітники педагогічного факультету, а й Центру закордонної співпраці та Центру для допомоги студентам із особливими потребами Університету імені Масарика. Курс включав також панельні дискусії, конференцію, ознайомлення з практичним досвідом. Обговорювали глобальні й локальні виклики. За результатами проходження курсу учасники отримали сертифікати.

**Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту
«Модель реалізації розвивального інформаційно-освітнього
середовища закладів загальної початкової освіти» на базі
ЗЗСО на 2021-2026 роки»
(науковий керівник Морзе Н. В.)**

Мета дослідження полягає в розробці й обґрунтуванні моделі розвивального інформаційно-освітнього середовища початкової школи та створення навчального, дидактичного і методичного забезпечення освітнього процесу та навчання предметів інваріантної складової базового плану початкової школи в контексті реалізації Концепції НУШ відповідно до чинного стандарту початкової освіти, що базується на інтегрованому, проєктному та дослідницько-пізнавальному підходах із використанням цифрових технологій в умовах змішаного навчання.

Доцент Олійник Л. М. – член науково-методичної ради всеукраїнського експерименту.

Склад кафедри

СОКУРЕНКО ОЛЕНА ОЛЕКСІЇВНА, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 13 липня 1975 року в м. Миколаєві Миколаївської області. Повну середню освіту здобула в Миколаївській загальноосвітній школі I–III ст. № 6. У 1992 р. вступила на факультет підготовки вчителів початкових класів Миколаївського державного педагогічного інституту, який закінчила з відзнакою. Із 1997 до 2000 року працювала вчителем початкових класів у Миколаївській загальноосвітній школі I–III ст. № 6. Із 2000 до 2004 року – учитель початкових класів у навчально-виховному комплексі «Школа – дитячий садок «Чайка» м. Миколаєва.

Робота в МОІППО. Сокурєнко О. О. працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з вересня 2004 року, в різні роки обіймаючи посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри. Досвід роботи вчителем початкових класів у закладах загальної середньої освіти допомагає краще зрозуміти потреби і запити педагогічних працівників Миколаївщини.

У 2007 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Формування світорозуміння дитини шестирічного віку засобами ігрової діяльності» (спеціальність 13.00.07 – теорія та методика виховання). У 2012 році здобула вчене звання доцента кафедри психолого-педагогічної освіти.

У період із 2007 до 2012 року Олена Олексіївна виконувала обов'язки вченого секретаря вченої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, до нині – член ученої ради інституту.

Із 2012 до 2017 року Олена Олексіївна очолювала Миколаївський регіональний центр Інституту обдарованої дитини НАПН України. У цей час опікувалася

підготовкою педагогічних працівників Миколаївщини до роботи з обдарованими дітьми. Була співдоповідачем на засіданні президії НАПН України з питання організації роботи з обдарованою молоддю в Миколаївській області.

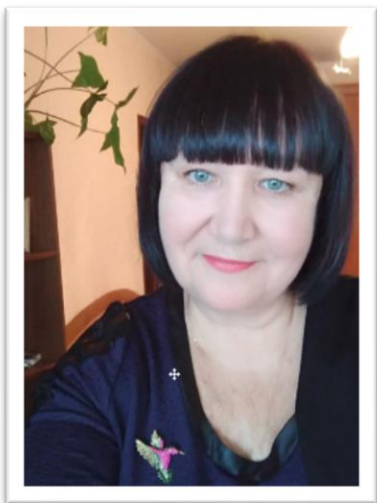
Сокурєнко О. О. завжди перебуває в творчому науковому пошуку. Є активним учасником міжнародних і всеукраїнських виставок, конференцій, семінарів. У 2009 році стала переможцем обласного конкурсу робіт молодих учених Миколаївської області в номінації «Педагогічні науки». Була учасником Програми підготовки провідних викладачів для системи післядипломної педагогічної освіти за проектом «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», яку успішно завершила. Із 2019 року – учасник модульної програми підготовки тренерів для тренерів Нової української школи «Педагогіка початкової школи: фінський досвід» (проект «Фінська підтримка реформи української школи»). У 2020 році Олена Олексіївна долучилася до українсько-чеського проекту «Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті».

До кола повноважень Сокурєнко О. О. входить планування й організація діяльності кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО; організація та проведення науково-методичних заходів і підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти і початкової школи; організація та координація дослідно-експериментальної діяльності всеукраїнського й обласного рівнів; науково-методичний супровід освітнього процесу закладів дошкільної освіти і початкової школи Миколаївської області; організація і проведення підготовки педагогічних працівників до роботи в Новій українській школі. Олена Олексіївна – тренер для тренерів та тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі. Із 2017 року організовує і координує підготовку вчителів початкових класів Миколаївської області до реалізації ідей та положень Концепції «Нова українська школа». Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації).

Сферою наукових інтересів Олени Олексіївни є здійснення досліджень у напрямі формування світорозуміння дітей дошкільного віку та молодшого шкільного віку; застосування ігрових технологій і організації дослідницької діяльності; методик дошкільної та початкової освіти; підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти і початкової школи.

Активно друкується в наукових і науково-методичних виданнях. Є автором близько 100 публікацій із питань організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти і початковій школі, підвищення кваліфікації вчителів початкової школи в системі післядипломної освіти.

Сокурєнко О. О. **нагороджена** грамотами та подяками Міністерства освіти і науки України (2021), Національної академії педагогічних наук України (2014), Університету менеджменту освіти (2009), Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (2008), Інституту обдарованої дитини НАПН України (2014), Миколаївської обласної ради (2019), департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації (2010, 2012, 2014), Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Нагороджена дипломом виставки-презентації «Інноватика в освіті України» за розробку і впровадження інноваційних освітніх технологій (2009).

ОЛІЙНИК ЛІЯ МИКОЛАЇВНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 26 жовтня 1961 року в м. Євпаторії Кримської області. Повну середню освіту здобула в загальноосвітній школі І–ІІІ ст. № 19 міста Миколаєва.

Із 1979 до 1984 року заочно навчалася за спеціальністю «Педагогіка та психологія (дошкільна)» у Тернопільському державному педагогічному інституті ім. Т. Г. Шевченка, отримала кваліфікацію викладача дошкільної педагогіки та психології, методиста з дошкільного виховання. У 1995 році закінчила повний курс факультету післядипломної освіти Миколаївського

державного педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Психологія. Практична психологія в системі освіти». Дипломна робота «Сенсорний розвиток дітей раннього віку шляхом активізації спонтанної діяльності» була рекомендована екзаменаційною комісією до дисертаційної розробки.

Кандидат педагогічних наук із спеціальності 13.00.08 – Дошкільне виховання. Захист дисертації на тему «Формування уявлень про властивості і співвідношення предметів у дітей раннього віку» під керівництвом Артемової Л. В. відбувся в Інституті проблем виховання АПН України у 2005 році. У 2012 році присвоєно вчене звання доцента кафедри психолого-педагогічної освіти.

Із 1978 року працює в системі дошкільної освіти міста Миколаєва. Має досвід роботи помічника вихователя, вихователя, вихователя-методиста, методиста міського методичного кабінету. У період 1999–2008 рр. – завідувач дошкільного закладу освіти № 84 міста Миколаєва. З 16 січня до 04 вересня 2008 року – методист Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради. Обіймала посаду доцента кафедри педагогіки початкової освіти Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (з вересня 2007 року – за сумісництвом, із вересня 2008 до вересня 2010 – на основній посаді).

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з 1995 року за сумісництвом, із вересня 2010 року – на постійній основі. Із 2017 року Лія Миколаївна – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та регіональний координатор Національного комітету Дня безпечного Інтернету в Україні по Миколаївській області. Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації) та тренер дистанційного курсу «Додатки Google».

Олійник Л. М. іміджує діяльність інституту щодо освітньої реформи в соціальних мережах і на власних веб-ресурсах «Навчання для майбутнього. Навчання, виховання, розвиток дітей, батьків, педагогів» та «Родинні таємниці».

Серед напрямів професійної діяльності Л. М. Олійник:

- підготовка вчителів початкової школи та педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації освітніх реформ;
- проведення наукових досліджень, розробка і впровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи початкової школи та закладів дошкільної освіти;

- науково-методичний супровід освітнього процесу в початковій школі та закладах дошкільної освіти засобами інтернет-технологій.

Сфера наукових інтересів Лії Миколаївни: педагогіка статевого виховання; педагогіка та психологія раннього дитинства; основи методик дошкільної та початкової освіти; інтернет-технології в освіті.

Автор більше 200 наукових і методичних праць у друкованих та електронних виданнях, серед яких 7 мають гриф Міністерства освіти і науки України. Також Лія Миколаївна у 2009–2014 рр. була науковим керівником регіонального експерименту з проблеми «Становлення статево компетентної особистості дитини від народження до десяти років у процесі взаємодії з батьками та педагогами». У 2016 році отримала I місце за випускню роботу «Використання базових сервісів Google в організації змішаного навчання у системі післядипломної педагогічної освіти» на курсах підвищення кваліфікації завідувачів (викладачів) кафедр закладів післядипломної педагогічної освіти у Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Відзнаки і нагороди. За сумлінну працю Олійник Л. М. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (1998), знаком «Відмінник освіти України» (2003). Дипломом лауреата за вагомий внесок у розвиток науки України та медаллю за розвиток інформаційних технологій (2020).

ЛЕБІДЬ ГАЛИНА СЕРГІЇВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 04 серпня 1970 року в Баштанському районі Миколаївської області. Повну середню освіту здобула в Ленінській середній школі. У 1987 році вступила на факультет підготовки вчителів початкових класів Новобузького педагогічного училища. Упродовж 1990–1994 років навчалась у Миколаївському державному педагогічному інституті за спеціальністю «педагогіка та методика початкового навчання» (заочна форма навчання). У 2009 році закінчила магістратуру Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Із 1987 до 1995 року працювала вчителем початкових класів і заступником директора з виховної роботи в Ленінській середній школі. Із 2003 до 2015 рік – вихователь закладу дошкільної освіти № 10 «Сонячний» м. Миколаєва.

У 2015 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Педагогічні ідеї Софії Русової та Марії Монтессорі: порівняльний аналіз» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Робота в МОІППО. Лебідь Г. С. працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2016 року. Досвід роботи вчителем початкових класів у закладі загальної середньої освіти та вихователем у закладі дошкільної освіти допомагає в роботі з педагогами. Із 2017 року – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі. Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових

класів (експерт із сертифікації). Галина Сергіївна є керівником обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Квест-технологія як засіб забезпечення наступності дошкільної освіти та Нової початкової школи», координатором науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у Миколаївській області.

Напрями професійної діяльності:

- організація роботи обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Квест-технологія як засіб забезпечення наступності дошкільної освіти та Нової початкової школи»;
- науково-методичний супровід упровадження науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у Миколаївській області.

Сферою наукових інтересів Галини Сергіївни є основи методик дошкільної та початкової освіти; педагогічні ідеї Марії Монтесорі та Софії Русової в освітньому процесі дошкільної освіти; інноваційні технології в дошкільній освіті; використання квест-технології в системі роботи педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти.

Лебідь Г. С. друкується в наукових і науково-методичних виданнях. Є автором близько 16 публікацій із питань педагогічної спадщини С. Русової та М. Монтесорі, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти і початковій школі та упорядником збірника матеріалів «Квести в закладах дошкільної освіти Миколаївщини».

Нагороди. Лебідь Г. С. нагороджена дипломом переможця XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій (2019).

СТЕПАНЕЦЬ НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА,

старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОШПО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 08 вересня 1958 року в м. Новий Буг Миколаївської області. Після закінчення Новобузького педагогічного училища у 1977 році вступила на факультет підготовки вчителів початкових класів Миколаївського державного педагогічного інституту ім. Г. В. Белінського та почала працювати в Казанківській неповній середній школі № 4 вихователем групи продовженого дня. У період із 1980 до 1991 року – учитель

початкових класів Новобузької ЗОШ I–III ступенів № 1 Новобузької районної ради. Із 1991 до 2001 року працювала методистом початкового навчання, завідувачем районного методичного кабінету, інспектором шкіл Новобузької районної державної адміністрації Миколаївської області.

Робота в МОШПО. Степанець Н. М. працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з 2001 року, спочатку методистом кафедри дошкільної та початкової освіти, 13 років – завідувач відділу/лабораторії

дошкільної та початкової освіти МОППО. Нині працює на посаді старшого викладача кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Напрями професійної діяльності. Степанець Наталія Михайлівна активний учасник всеукраїнських і регіональних проєктів, науково-практичних конференцій, форумів та семінарів. Підтримує творчі зв'язки з науковими працівниками АПН України, організовує творчі зустрічі з розробниками сучасних технологій навчання, авторами інноваційних освітніх програм, проводить тренінги, майстер-класи, ділові ігри, творчі зустрічі.

Здійснює науково-методичний супровід упровадження в заклади освіти області науково-педагогічної технології «Росток» та всеукраїнського проєкту «Вчилося жити разом».

Під керівництвом Степанець Н. М. у школах Новобузького району проводиться обласний експеримент щодо апробації авторської інтегрованої технології професора Якименко С. І.

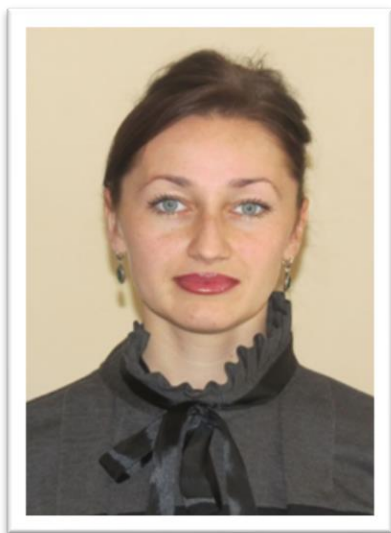
У 2006 році узагальнено досвід Наталії Михайлівни щодо оперативного навчання педагогічних працівників за каскадною моделлю в умовах динамічних змін. Степанець Н. М. – регіональний координатор експериментів усеукраїнського рівня з проблем:

- «Формування інтелектуальної культури вчителя та учнів у закладах загальної середньої освіти» (2008–2012 рр.);
- «Створення дидактико-методичної системи розвитку дитячої творчості у межах навчально-виховного процесу дошкільного та загальноосвітнього навчального закладу» (2013–2017 рр.);
- «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти» (2017–2022 рр.).

Наталія Михайлівна здійснює консультування та методичний супровід регіонального експерименту «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей і положень Нової української школи на базі МОППО та закладів загальної середньої освіти області».

Сферою наукових інтересів є засоби інтегрованого навчання, науково-методичне забезпечення інтегрованих курсів Нової української школи; упровадження формувального оцінювання навчальних досягнень школярів, розвиток наскрізних умінь учнів, соціальний розвиток дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; формування емоційно-ціннісного ставлення особистості до навколишнього світу, інших людей і самого себе; засоби оперативного навчання вчителів та вихователів закладів освіти.

Відзнаки і нагороди. Степанець Н. М. нагороджена грамотами та подяками обласної державної адміністрації (2010), Верховної Ради України (2017); Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНУ (2007), Миколаївської обласної ради (2011), Національної академії наук України (2014), Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти (2015). Має звання «Відмінник освіти УРСР» (1991), «Відмінник освіти України» (2006), знаки «Софія Русова» (2008) та «Василь Сухомлинський» (2018).

БОНДАРЕНКО ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 01 березня 1984 року в смт Криве Озеро. 1991–2001 рр. – навчалася в Березківській загальноосвітній школі-інтернаті I–III ступенів. Із 2001 до 2006 року – здобуття вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (кваліфікація – учитель початкових класів, музики початкової школи). 2006–2007 рр. – навчання в магістратурі при Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (здобула кваліфікацію викладача педагогіки та методики початкового навчання).

У 2019 році захистила кандидатську дисертацію «Формування соціально-комунікативної активності молодших школярів у взаємодії урочної та позаурочної діяльності».

У 2020 р. отримала педагогічне звання – учитель-методист. Із 2005 до 2021 р. працювала вчителем початкових класів у «КЗ «Березківський НВК «ЗОШ І–III ст.» Миколаївської обласної ради. Із 2021 р. є керівником районного методичного об'єднання вчителів початкових класів. У 2021 р. обійняла посаду заступника директора з мистецької роботи у «КЗ «Березківський мистецький ліцей» Миколаївської обласної ради, а також працювала викладачем хору в початкових класах. За власної ініціативи та за підтримки Департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації, на основі наукового підґрунтя дисертаційного дослідження «Формування соціально-комунікативної активності молодших школярів у взаємодії урочної та позаурочної діяльності» створила лабораторію «Взаємодія ХХІ століття». За авторською спілковою системою формування соціально-комунікативної активності «Ідея» спроектовано особливості урочної та позаурочної діяльності, створено виховну систему ідейного самоврядування, здійснюється формування мистецьких навичок ліцеїстів.

Робота в МОППО. Із 2022 року працює за сумісництвом на посаді доцента на кафедрі теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Напрями професійної діяльності:

- Організація і реалізація навчальної діяльності на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО та початкової школи.
- Науково-методичний супровід освітнього процесу в початковій школі, проведення консультацій для педагогічних працівників.
- Підготовка статей та наукових тез до участі в наукових всеукраїнських і міжнародних конференціях.

Сфера наукових інтересів:

- Гуманізація освітнього процесу початкової школи.
- Адаптація зарубіжного досвіду початкової освіти в реаліях української школи.
- Формування художньо-естетичних навичок в учнів початкової школи.
- Формування соціально-комунікативної активності молодших школярів у взаємодії урочної та позаурочної діяльності.

Відзнаки і нагороди. Грамота управління освіти і науки облдержадміністрації за вагомий особистий внесок у справі навчання і виховання підростаючого покоління (2008); диплом Миколаївської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України за участь в обласному Фестивалі художньої самодіяльності працівників освіти «Освітнянські таланти Миколаївщини – 2018». Подяка Міністерства освіти і науки України за сумлінну та бездоганну працю, плідну педагогічну діяльність, високі досягнення в навчанні та вихованні учнівської молоді (2020).

БОНДАРЕНКО ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 01 березня 1979 року в с. Щербані Вознесенського району Миколаївської області. Із 1994 до 1998 року навчалася в Новобузькому педагогічному училищі. У 2005 році здобула повну вищу освіту в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського.

З 1998 року працює вчителем початкових класів.

Робота в МОППО. У Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти працює старшим викладачем кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО з 2021 року за сумісництвом.

Напрями професійної діяльності:

- підвищення кваліфікації та розвиток професійної компетентності педагогів;
- методичний супровід упровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» у Миколаївській області.

Сфера наукових інтересів: використання інноваційних освітніх технологій у закладах освіти; застосування формувального оцінювання навчальних досягнень молодших школярів; сучасні типи навчальних занять у початковій школі.

РОМАНЮК ІРИНА АНАТОЛІЇВНА, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Освіта і досвід роботи. У 1986 році закінчила середню школу № 51 міста Миколаєва і вступила до Новобузького педагогічного училища за спеціальністю «Вихователь дитячого садка», яке закінчила з відзнакою у 1988 році.

Вищу освіту отримала в Одеському державному педагогічному інституті ім. К. Ушинського. Навчалася на факультеті «Педагогіка і психологія (дошкільна)» заочного відділення. У 1993 році отримала кваліфікацію спеціаліста

«Викладач педагогіки і психології (дошкільної). Методист по дошкільному вихованню».

У 2010 році здобула кваліфікацію магістра державного управління (диплом МК № 39404071) Інституту державного управління Чорноморського державного університету імені Петра Могили.

У 2019 році отримала диплом спеціаліста з юнгіанського консультування Київського юнгіанського інституту (Базовий рівень теоретико-практичного курсу за спеціалізацією «Юнгіанське консультування»).

Досвід роботи. З 1988 року працювала на посаді вихователя закладу дошкільної освіти. У 1999 році призначена на посаду вихователя-методиста дошкільного закладу освіти комбінованого типу № 84 м. Миколаєва. З вересня 2003 року – методист Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради та за сумісництвом учитель-логопед у закладі дошкільної освіти № 84 м. Миколаєва. З 2022 року за основною роботою є консультантом центру професійного розвитку педагогічних працівників Миколаївської міської ради.

Робота в МОШПО. З 2019 року працює старшим викладачем кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти за сумісництвом.

Напрями професійної діяльності:

- консультування і координація професійних спільнот, узагальнення та поширення педагогічного досвіду, співпраця з педагогічними колективами й розроблення локальних нормативних документів;
- підвищення кваліфікації та розвиток професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти;
- автор, куратор та консультант всеукраїнської Школи керівників та вихователів-методистів ЗДО «МетоПростіР» у межах діяльності Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти».

Сфера наукових інтересів: механізми реалізації управлінських функцій, побудови ефективної роботи методичного кабінету як простору для безперервного професійного вдосконалення педагогів; система стратегічного та тактичного планування діяльності закладу; створення ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти; процеси організації і проведення засідань педагогічної ради; самоаналіз та самооцінювання професійної діяльності педагогічних працівників; аналіз проєктів нормативно-правових документів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти.

Є автором понад 100 статей із питань управлінської, методичної та освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти, організації методичної роботи спеціалістів науково-методичного центру з педагогами дошкільця міста.

Є рецензентом комплексної освітньої програми «Дитина в дошкільні роки» (науковий керівник – професор К. Крутій), що рекомендована Міністерством освіти і науки України (лист від 06 листопада 2015 року №1/11-16160), альтернативної програми формування культури інженерного мислення в дітей дошкільного віку «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт» (науковий керівник професор К. Крутій), схвалено Міністерством освіти і науки України (лист від 14 липня 2020 року №22.1/12-Г-274).

Із 11 навчально-методичних посібників, де є автором, співавтором та автором-укладачем, чотири з них схвалено комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки

України для використання в дошкільних закладах освіти: «Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу» (2011), «Вихователю найменших. Система роботи з дітьми третього року життя» (2014), «Педагогічна рада у дошкільному навчальному закладі: технологія розробки, підготовки та проведення» (2014), «План роботи закладу дошкільної освіти: принципи, структура, зміст. Крок за кроком до реального плану ефективних дій» (2019).

У межах Всеукраїнського круглого столу «Проблеми дистанційної освіти дошкільнят», організованим редакцією журналу «Дошкільне виховання», поділилася своїм баченням вирішення складних питань (№ 5, 2020).

Шість років поспіль є переможницею щорічного Всеукраїнського конкурсу освітніх технологій, організованого редакціями журналів: «Дошкільне виховання», «Палітра педагога» та «Джміль».

Ірина Романюк регулярно виступає в ролі спікера, консультанта на різноманітних заходах обласного та всеукраїнського рівнів.

Відзнаки і нагороди. Подяка Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти за плідну, результативну працю щодо реалізації освітньої політики в закладах дошкільної освіти Миколаївщини та з нагоди Дня працівників освіти (2015); Подяка Міністерства освіти і науки України за ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків і вагомий внесок у розвиток сфери освіти і науки України (2018).

ДУШЕНКО МАРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 01 червня 1987 року в м. Харкові. Повну середню освіту здобула в загальноосвітній школі № 53 м. Миколаєва. У 2009 році закінчила Миколаївський державний університет імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Педагогіка та методика середньої освіти. Вчитель історії» (спеціалізація «Правознавство») та отримала диплом з відзнакою. Упродовж 2006–2009 років навчалася в Юридичному коледжі Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського, присвоєно кваліфікацію «молодший спеціаліст – юрист». У 2009

році закінчила магістратуру за спеціальністю «Педагогіка та методика середньої освіти. Викладач історії» та отримала диплом з відзнакою. У 2009 році вступила до аспірантури Чорноморського державного університету імені Петра Могили за спеціальністю «Всесвітня історія». Працювала вчителем історії та правознавства в Мирненській ЗОШ І–ІІІ ступенів Жовтневого району, учителем початкових класів у Трихатській ЗОШ І–ІІІ ступенів і Петрівській ЗОШ І–ІІІ ступенів Миколаївського району. У вересні 2017 року вступила до магістратури Чорноморського національного університету ім. П. Могили за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (спеціалізація «Переклад (англійська, німецька)»). У 2018 році закінчила навчання за спеціальністю «Вчитель

початкових класів» у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського та отримала диплом бакалавра.

Робота в МОШПО. З лютого 2018 року працює в Миколаївському інституті післядипломної педагогічної освіти на посаді старшого викладача кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти. Здійснює керівництво роботою обласної творчої групи вчителів початкових класів «Розвиток критичного мислення: від теорії до практики».

Напрями професійної діяльності:

- підвищення професійної компетентності педагогічних працівників щодо впровадження технологій розвитку критичного мислення та медіаграмотності в початковій та середній школі;
- науково-методичний супровід використання інноваційних освітніх технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти та початкової школи.

Сфера наукових інтересів: використання інноваційних освітніх технологій у закладах дошкільної та початкової освіти; медіаграмотність та розвиток критичного мислення учнів у початковій школі; особливості розвитку емоційного інтелекту як педагогічна проблема; викладання іноземних мов у початковій школі.

Душенко М. В. є автором публікацій із питань дидактики початкової школи, розвитку критичного мислення в молодших школярів, формування медіакомпетентності учнів і педагогів.

Марія Володимирівна постійно підвищує свою професійну компетентність. Була учасником багатьох усеукраїнських та міжнародних конференцій (Норвегія, м. Берген, 2016 р.; Німеччина, м. Ільменау, 2017 р.) із питань освіти та міжнародних відносин.

Нагороджена грамотами Головного управління юстиції в Миколаївській області (2009, 2010) та відділу освіти Миколаївської райдержадміністрації (2015).

РИБАЧУК ОКСАНА АНАТОЛІЇВНА, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОШПО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 18 вересня 1963 року в м. Новий Буг. Із 1980 до 1984 року навчалася на факультеті підготовки вчителів початкових класів Миколаївського державного педагогічного інституту. Упродовж 1984–2007 років працювала вчителем початкових класів Дмитрівського навчально-виховного комплексу «ЗОШ І–ІІІ ступенів – ДНЗ» Очаківського району, із 2007 до 2017 року – директором цього ж закладу. У 2004 році стала переможцем районного етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Початкові класи».

Робота в МОШПО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з лютого 2018 року. Оксана Анатоліївна – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі, з 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації), моніторингового дослідження НУШ. Атестована у

2014 році на відповідність займаній посаді, за результатами якої встановлений 13-й тарифний розряд.

Напрями професійної діяльності:

- організація і проведення методичних заходів із методистами початкової освіти науково-методичних установ, учителями початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області;
- організаційний і методичний супроводи підвищення кваліфікації вчителів початкової школи Миколаївської області;
- методичний супровід регіонального експерименту «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи на базі МОІППО та закладів загальної середньої освіти області»;
- методичний супровід упровадження в заклади загальної середньої освіти Миколаївської області програми «Росток».

Сфера науково-методичних інтересів: упровадження інтегрованого навчання та ігрових технологій у початковій школі; застосування формувального оцінювання навчальних досягнень молодших школярів.

Автор публікацій про педагогічну спадщину видатних українських педагогів Якова Чепіги та Василя Сухомлинського.

Відзнаки і нагороди. Рибачук О. А. нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки України (2004), Миколаївської обласної державної адміністрації (2004), має звання «Відмінник освіти України» (2007).

СМОЛА ОКСАНА МИКОЛАЇВНА, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 01 жовтня 1971 року в м. Кам'янці Черкаської області. Із 1987 до 1991 року навчалася в Новобузькому педагогічному училищі. Упродовж 1992–2021 років працювала вчителем початкових класів. У 2007 році здобула повну вищу освіту в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (заочно).

Проходила навчання в школі тренерів НУШ за підтримки МОНУ у 2016–2017 роках і з 2018 року є регіональним тренером для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі Миколаївської області.

Була експертом із вивчення практичного досвіду роботи вчителів початкових класів сертифікації у 2019–2021 роках.

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з вересня 2021 року.

Напрями професійної діяльності:

- організація та проведення курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти;

- організація і проведення методичних заходів із методистами та вчителями початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області;
- методичний супровід творчої групи педагогів Миколаївської області в межах проєкту «Театральна педагогіка».

Сфера науково-методичних інтересів: інтегроване навчання через діяльнісний підхід; формування та розвиток наскрізних умінь в учнів початкової школи; кооперативне навчання (робота в парах, групах); підвищення професійної компетентності педагогів початкової школи з питань застосування театральної педагогіки.

Відзнаки і нагороди: Смола О. М. отримала подяки Міністерства освіти і науки України (2019, 2021 рр.).

СОПІЛЬНЯК ІРИНА ВАСИЛІВНА, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 24 квітня 1980 року в місті Миколаєві. Повну середню освіту здобула в Миколаївській загальноосвітній школі № 60. У 2003 році здобула вищу освіту в Миколаївському державному педагогічному університеті, отримавши спеціальність вихователя дітей дошкільного віку з правом проведення занять англійською мовою. З 2002 р. працювала вихователем у ЗДО № 74, у 2004 р. була переведена на посаду практичного психолога. З 2007 року працювала на посаді вихователя-методиста ЗДО № 115. У 2016–2017 н.р. очолювала міське методичне об'єднання педагогів Центрального району.

Щороку брала участь у міській виставці «Освіта Миколаєва», де були представлені та високо оцінені дидактичні посібники, що розроблені в ЗДО: «Ательє професій», «Даша Мандрівниця», «Музичні свята та розваги у ДНЗ», Лепбук «Моє місто – територія спорту».

Важливим шляхом методичного зростання є безперервне професійне навчання, яке відбувається шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації та участі в міських, обласних і всеукраїнських семінарах, тренінгах, майстер-класах.

У 2019 році отримала диплом магістра Міжрегіональної Академії управління персоналом (м. Київ), спеціальність «Психологія», спеціалізація «практична психологія».

Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з 01 вересня 2021 року.

Напрями професійної діяльності: організовує і проводить заходи щодо навчально-методичного, організаційного, інформаційного забезпечення освітнього процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників освіти. Здійснює методичний супровід і проводить заняття методичного активу та

університету знань, творчої педагогічної майстерні для педагогів ЗДО Миколаївської області.

Сфера науково-методичних інтересів:

- консультування та координація професійних спільнот, узагальнення та поширення педагогічного досвіду, співпраця з педагогічними колективами;
- підвищення кваліфікації та розвиток професійної компетентності педагогів;
- формування інноваційної компетентності, запровадження ефективних форм оперативного та інтерактивного навчання педагогів.

Відзнаки і нагороди. Подяки Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (2015), Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради (2015, 2016, 2018); Диплом II ступеня Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради (2016), грамоти управління освіти Миколаївської міської ради (2020), департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації (2020), подяка Міністерства освіти і науки України (2019).

МАЛАНЧУК ОЛЕНА ВІКТОРІВНА, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилася 04 березня 1987 року в с. Маложенівці Єланецького району Миколаївської області. Базову середню освіту здобула в Маложенівській загальноосвітній школі I–III ступенів. У 2002 році вступила до Новобузького педагогічного коледжу Миколаївського педагогічного університету імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Початкове навчання» і здобула кваліфікацію «учитель початкових класів та керівник дитячих художніх колективів». Упродовж 2006–2011 років здобула повну вищу освіту в Миколаївському національному

університеті імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Дошкільна освіта», отримавши кваліфікацію «викладач дошкільної педагогіки та психології». У 2010–2021 роках Олена Вікторівна працювала у закладі дошкільної освіти № 64 м. Миколаєва на посаді вихователя (2010–2015 рр.), потім була переведена на посаду вихователя-методиста (2015–2021 рр.). З 2021 року працює на посаді вихователя-методиста дошкільного підрозділу Миколаївської спеціалізованої приватної школи I–III ступенів «Ор Менахем» (за сумісництвом).

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2022 року.

Напрями професійної діяльності:

- організація та проведення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти;
- методичний супровід запровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти в практику роботи педагогів закладів дошкільної освіти;

- професійний розвиток педагогів закладів дошкільної освіти.

Сфера науково-методичних інтересів: методичний супровід підвищення професійної компетентності педагогів області з питань формування цілісної кар'єри світу в дітей дошкільного віку.

Відзнаки і нагороди. Грамоти: управління освіти Миколаївської міської ради за плідну творчу працю, досягнуті успіхи у справі навчання й виховання дітей дошкільного віку та з нагоди всеукраїнського Дня дошкілля (2013, 2015).

СУШКО ІННА ВІКТОРІВНА, лаборант кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Освіта і досвід роботи. Народилась 29 січня 1971 року в м. Первомайську Миколаївської області. У 2003 році завершила навчання у «Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» за спеціальністю «Комерційна діяльність» і здобула кваліфікацію молодшого спеціаліста з комерційної діяльності. У 2002–2004 роках працювала у «Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» на посаді методиста кафедри «Правознавство». Упродовж 2004–2008 рр. Інна Вікторівна працювала лаборантом кафедри «Прикладна математика» у Миколаївському навчально-науковому інституті Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Упродовж 2009–2016 рр. працювала в Миколаївському державному коледжі економіки та харчових технологій на посаді секретаря навчальної частини. Із 2017 до 2019 року – у коледжі Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського на посаді інспектора.

ладна математика» у Миколаївському навчально-науковому інституті Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Упродовж 2009–2016 рр. працювала в Миколаївському державному коледжі економіки та харчових технологій на посаді секретаря навчальної частини. Із 2017 до 2019 року – у коледжі Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського на посаді інспектора.

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2020 року. Інна Вікторівна – активний учасник тренінгів і вебінарів для працівників інституту, спрямованих на підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності.

Напрями професійної діяльності:

- ведення номенклатури справ кафедри, діловодство кафедри, формування та оформлення звітної документації кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти;
- підготовка кафедральних документів, систематизація навчальних матеріалів працівників кафедри;
- набір, форматування і макетування програм заходів, що проводяться працівниками кафедри;
- надання технічної допомоги науково-педагогічним і педагогічним працівникам кафедри в підготовці та проведенні заходів і навчальних занять зі слухачами курсів підвищення кваліфікації;
- оптимальна організація діяльності працівників кафедри.

Коло інтересів:

Удосконалення комп'ютерних навичок.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
НАПРЯМ 1. Організація освітньої діяльності з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. Створення освітнього середовища для здійснення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи	6
<i>Підготовка педагогічних працівників ЗДО до впровадження Базового компонента дошкільної освіти</i>	6
<i>Підготовка педагогічних працівників початкової школи до впровадження Державного стандарту початкової освіти. Нова українська школа: відповідаємо на виклики</i>	10
<i>Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань</i>	13
<i>Освітнє середовище Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи Миколаївщини</i>	15
НАПРЯМ 2. Проведення наукових досліджень, розробка і впровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи закладів дошкільної освіти та початкової школи, організація інноваційної освітньої діяльності	18
<i>Кафедральна науково-дослідна робота «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку»</i>	18
<i>Всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» на базі ЗЗСО Миколаївщини</i>	21
<i>Організаційно-методичний супровід всеукраїнського експерименту «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»</i>	24
<i>Експериментальне дослідження регіонального рівня «Упровадження технології інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи» на базі МОІППО та закладів загальної середньої освіти області»</i>	28

<i>Науково-методичний супровід упровадження освітньої технології та авторської навчальної програми «Росток»</i>	29
<i>Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти</i>	31
<i>Міжнародний проєкт «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International»), Нідерланди</i>	31
<i>Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти</i>	32
<i>Реалізація програми «Український віночок. Регіон» у межах інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства»</i>	36
<i>Реалізація Всеукраїнського проєкту «Вчимося жити разом»</i>	38
<i>Започаткування обласного проєкту «Театральна педагогіка»</i>	38
НАПРЯМ 3. Науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й загальноосвітній школі I ступеня та мережевої взаємодії дошкільної та початкової освіти регіону	41
<i>Система методичної роботи з педагогічними кадрами закладів дошкільної освіти Миколаївської області</i>	41
<i>Обласна творча група з питань застосування квест-технології в освітньому процесі закладів дошкільної освіти</i>	44
<i>Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»</i>	47
<i>Науково-методичний супровід упровадження ігрових і діяльнісних методів навчання в освітній процес початкової школи</i>	48
НАПРЯМ 4. Координація діяльності та надання науково-методичних консультацій районним (міським) методичним службам регіону	50
<i>Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти</i>	50
<i>Надання науково-методичних консультацій із питань початкової освіти</i>	53
НАПРЯМ 5. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних співробітників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО	56
<i>Підготовка тренерів Миколаївської області щодо впровадження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти)</i>	56

<i>Міжнародний проєкт «Навчаємось разом». Фінська підтримка реформи української школи. Компонент «Педагогіка початкової школи: фінський досвід» (Україна, Фінляндія і ЄС)</i>	58
<i>Міжнародний проєкт «Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті» (Україна, Чехія)</i>	60
<i>Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Модель реалізації розвивального інформаційно-освітнього середовища закладів загальної початкової освіти» на базі ЗЗСО на 2021–2026 роки»</i>	61
<i>Склад кафедри</i>	61

Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти

*Олена Сокурєнко,
Лія Олійник*

ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ: УПРОВАДЖУЄМО НОВІ СТАНДАРТИ

Методичні рекомендації

Технічна верстка: Н. М. Дерманська

Папір офсетний.
Друк на різнографі
Формат 84х108¹/₁₆
Умовно-друкованих арк. – 10
Обліково-видавничих арк. – 9,3
Гарнітура шкільна

Тираж 100
Замовлення № 11

Адреса редакції:
вул. Адміральська, 4-а,
м. Миколаїв, 54001
Тел./факс 37 85 89

<http://www.moippo.mk.ua>,
e-mail: moippo@moippo.mk.ua